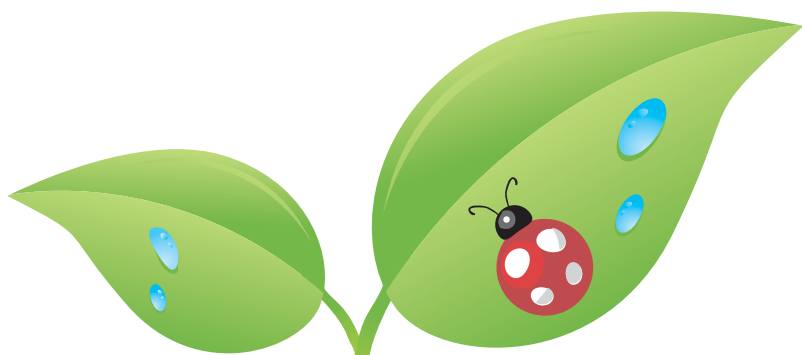

ใจดี ใจสบาย

Delivery

๖ ๖
ต้นกล้า

ค ฅ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕

“บโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺทสฺส”

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

สารบัญ

ต้นกล้าคุณธรรม	1
ให้เข้าใจในการเรียนการศึกษานะ	17
ข้อวัตรปฏิบัติ...	27
อธิบายมุข...	40
ธรรมะสำหรับนักเรียน	54
การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม	61

พระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ที่หลวงพ่อกันหา สุภาภโม เมตตาให้นำมาบรรจุ

ณ วัดมัทรีภักตวิจิตรมาราม ต.จันทน์ อ.จันทน์บุรี จ.นครราชสีมา

ต้นกล้าคุณธรรม

วันนี้ถือว่าเป็นวันพิเศษอีกวันหนึ่งที่มีคณะเด็ก ๆ และผู้ปกครอง
กลุ่ม“ต้นกล้าคุณธรรม” เดินทางมาจากจังหวัดเชียงใหม่

เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองที่น่าอยู่ เป็นเมืองที่คนส่วนใหญ่มีการ
ประพฤติมีการปฏิบัติ เป็นคนดี เป็นคนที่มีคุณธรรม เป็นเมืองที่มี
วัฒนธรรมประเพณีที่งดงามดีมาก จึงชื่อได้ว่าเป็นอีกเมืองหนึ่งที่เป็น
หน้าเป็นตาของประเทศไทยเรา

เหตุนี้เองจึงเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้คนหลาย ๆ ภาคหลาย ๆ
ประเทศพากันอยากไปเชียงใหม่

ดังนั้นเมื่อคนหลายที่หลายแห่งไปอยู่ก็มีความจำเป็นที่จะต้อง
พัฒนาทรัพยากรของมนุษย์ทรัพยากรของคน พยายามที่จะสร้างต้นกล้า
พัฒนาศายพันธุ์ขึ้นมาใหม่ พัฒนาศายพันธุ์ของมนุษย์ขึ้นมาใหม่

ต้นไม้ พืชพันธุ์ธัญญาหารต่าง ๆ เขาก็ต้องพัฒนาศายพันธุ์ให้
มันแข็งแรง มันเคยทนแดดได้น้อย ทนหนาวได้น้อย ทนต่อโรคได้น้อย
ก็ต้องพยายามหาแม่พันธุ์สายพันธุ์ที่มีภูมิคุ้มกันมีจุดเด่นในด้านใด
ด้านหนึ่งเอามารวมกัน

อย่างเช่นปศุสัตว์ เขาก็พัฒนาสายพันธุ์ของวัวของปลา ทุกอย่างก็มีการพัฒนาแม้แต่เทคโนโลยีต่าง ๆ เขาก็ต้องมีการพัฒนา

แต่ตัวของเราเอง ตัวของมนุษย์เองไม่ได้มีการพัฒนาเท่าที่ควร ส่วนใหญ่มีการพัฒนาตัวเองน้อย

อย่างมนุษย์เรา คนเราที่เกิดมามีโครงสร้างมีสรีระที่อ่อนแอ ไม่แข็งแรง จึงต้องอาศัยคุณพ่อคุณแม่เป็นผู้เลี้ยงดู ตั้งแต่ที่เราอยู่ในท้องก็ต้องอาศัยเลือด อาศัยธัญญาหารทางเลือดจากคุณแม่คลอด ออกมาก็ต้องอาศัยน้ำนม ต้องการการประคบประหงมจนเข้าอนุบาล ประถม มัธยม เราก็ต้องได้รับการเอาใจใส่ จนกระทั่งเข้ามหาวิทยาลัย ก็ยังต้องมีคุณพ่อคุณแม่คอยส่งเสียเลี้ยงดู

ดังนั้นชีวิตเราจึงเป็นชีวิตที่ได้รับจากคุณพ่อคุณแม่มาตลอด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหารที่อยู่อาศัย ปัจจัย ๔ เราต้องได้รับจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง “มันจึงเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้เราเข้าใจว่า ชีวิตเราเกิด มานี้เพื่อเป็นผู้เอา ไม่ได้เป็นผู้ให้”

พระพุทธเจ้าท่านสร้างบารมีจนได้ตรัสรู้จนกระทั่งปรินิพพาน สิ่งที่ท่านสอนข้อแรก ท่านก็เห็นว่าคนเราพื้นฐานกิเลสตัวสำคัญก็ ต้องการเป็นผู้รับ ท่านจึงสอนให้รู้จักเสียสละ รู้จักให้ท่าน การเป็นผู้ให้เป็นลำดับแรก

สละอย่างหยาบ ๆ ก็คือวัตถุดิบของเงินทองที่เราไปยึดว่าเป็นของเรา มันก็ยึดมันถือมันเงินบาทหนึ่งสลึงหนึ่ง แม้แต่ของใช้ส่วนตัว ถ้าเราไปยึดติดเราก็คือยึดมันถือมันทันที

ท่านจึงให้เราจิตใจที่เสียสละ ละความยึดมันถือมันทั้งสิ่งของการกระทำ และคำพูดทุกอย่าง เพื่อให้กลับมาเป็นผู้ให้ ให้ทั้งความรัก ความเมตตา ครอบครัวของเราจะมีความสุขความอบอุ่น ก็เพราะว่าคุณพ่อเป็นผู้ให้ คุณแม่เป็นคนเสียสละมีเมตตา

คุณปู่คุณย่าคุณตาคุณยายของเราได้เป็นผู้ให้เป็นผู้เสียสละลูกหลานทุก ๆ คนเกิดมา เพื่อเป็นผู้ให้มันจึงจะมีความสุข

โลกนี้สังคมนี้ที่กำลังลึกลงเป็นพื้นเป็นโพยอยู่ เพราะทุกคนที่เกิดมาต่างหวังเพื่อจะมาเอามาเป็นผู้รับ

การที่เราให้ลูกเราเรียนหนังสือตั้งแต่ประถม มัธยม จนจบปริญญาตรี โท เอก ต่างก็ให้ศึกษาเพื่อที่ไ้ทำงานได้การทำ แต่สิ่งที่หวังที่สุดคือด้านคุณธรรมมันไม่ได้ให้ ด้านจิตด้านใจ ก็จะเป็นเพียงแต่ผู้เอามีน้อยมากที่จะได้แทรกคุณธรรมให้กับลูก มีแต่ให้ลูกไปเป็นคนเก่ง คนขยันมีความสามารถ แต่ความเก่งความขยันมันขาดคุณธรรมที่จะให้ที่จะเป็นผู้เสียสละ

การเรียนการศึกษาของเราอย่างนี้ จึงเป็นการเรียน เพื่อที่จะเอารัดเอาเปรียบคนอื่น เรียนที่จะมาทำอาชีพบนหลังของคนอื่น ทำงานบนหลังของคนที่เขาไม่มีโอกาส ไม่ได้รับการศึกษา มีโอกาสที่น้อยกว่าเรา

ดังนั้นจึงเป็นเหตุเป็นปัจจัยที่ให้นายากจนเป็นส่วนใหญ่ อย่างน้อยก็ ๙๕ เปอร์เซ็นต์ของประเทศ ที่ยากจนที่เป็นหนี้ คนพวกนี้เป็นพวกที่ด้อยโอกาส ทั้งทางวัตถุ ทางสติปัญญา การเรียนการศึกษา กลายเป็นคนชนชั้นกรรมกร เกษตรกร เป็นหนี้เป็นสินทุก ๆ หลังคาเรือน ไม่มีทางออกชีวิต ต้องไปเป็นลูกจ้างเป็นพนักงาน ไปเป็นหนุ่มโรงงานสาวโรงงานของคนในประเทศและคนต่างประเทศ ก็เพราะว่าเราขาดความดี ขาดคุณธรรม มันเลยต้องแบ่งชั้นวรรณะกัน แบ่งคนรวย แบ่งคนจน แบ่งเขาแบ่งเรา

การที่ทุกท่านทุกคนที่จะยกระดับฐานะกัน ถ้าเน้นกันแต่ในเรื่องวัตถุอย่างเดียว เราไม่ได้มาเน้นคุณธรรมต่างคนก็ต่างที่จะทำอาชีพดี ๆ หาอาชีพดี ๆ

อาชีพดี ๆ ถ้ามันขาดคุณธรรมมันก็เป็นการทำนาบนหลังคนอื่น บนความทุกข์ ความยากลำบากของคนอื่น อย่างอาชีพที่ทุกคนอยากให้ลูกให้หลานเป็นกันก็คือคุณหมอดีถือว่าเป็นอาชีพที่ดี แต่ถ้าหมอ

ไม่มีคุณธรรม ก็เป็นหมอที่ชั่วดริตเอาไรต์เอาเปรียบจากคนที่เขากำลังจะตาย เขาทุกขียากล้าบากร้องมาฟังหมอ แต่ถ้าตาและใจของหมอ จ้องที่จะเอาไรต์เอาเปรียบ จ้องที่จะเอาแต่วัตถุ มันก็เป็นการเอาเปรียบจากคนที่กำลังเจ็บกำลังป่วย มันขาดเมตตา เพราะเราเน้นแต่เรื่องของวัตถุ เน้นแต่เรื่องเงินเรื่องทองอย่างเดียว

อย่างโรงพยาบาลเอกชนต่าง ๆ ยาแต่ละอย่างเข็มหนึ่ง ๆ เป็นแสน ค่ารักษาโรคผ่าตัดกันครั้งละเป็นแสนเป็นล้าน อย่างนี้เรียกว่าเป็นการหากินกับคนที่กำลังใกล้จะตาย มันเป็นการเอาเปรียบ มันไม่มีคุณธรรม ถ้าอย่างนั้นเราเอาแต่ทางวัตถุเงินทองไม่มีคุณธรรมมันก็บาปแน่นอนนะ

พระพุทธเจ้าของเรา ในหลวงของเราท่านสอนให้เรารักกันเมตตา กัน สงเคราะห์ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือตัวเองให้มันได้ ให้มีความสุข แล้วจะได้ไปช่วยเหลือผู้อื่น

คนเรานี้อายุส่วนใหญ่อายุก็ไม่เกิน ๑๐๐ ปี เราก็ต้องจากทุกสิ่งทุกอย่างไป เราต้องเป็นผู้ให้ เราต้องเป็นผู้เสียสละ ความสุขทุกคนมันก็ติดมันก็ชอบ แต่เราก็ต้องแบ่งปัน เราก็ต้องแชร์ความสุขให้คนอื่นด้วย

พระพุทธเจ้าสอนเราว่าความสุขที่เรามีอยู่ก็ให้พอได้ พอเป็นอยู่ ความสุขกับการกิน กับการใช้สอยทรัพยากรให้พออยู่ได้ เพราะปัญหาที่แท้จริงที่เราจะต้องแก้ไขต้องปฏิบัติก็คือจิตใจของเราละ

ส่วนใหญ่เราจะไปแก้ปัญหาละแต่สิ่งภายนอก เราจะไปแก้ที่คนอื่น ภายนอกมันแก้ได้บ้าง แก้ไม่ได้บ้าง แม้แต่ตัวเราเองก็ยังไม่แก้ได้ไม่หมด อย่างความแก่ใครจะแก้ให้มันไม่แก่ได้ มันแก้ไม่ได้ ความเจ็บ ความตาย ความพลัดพรากต่าง ๆ ที่มีอยู่กับเรา เราจะแก้มันไม่ได้

พระพุทธเจ้าท่านให้เราแก้ที่ใจของเรา มันเจอสิ่งเหล่านี้ ขึ้นมา ใจของเราจะได้คิด ให้เกิดปัญญา ถ้าไม่มีสิ่งที่ไม่ได้ตั้งใจ เราก็จะไม่ได้มีโอกาสที่จะได้มารักษาศีล ไม่ได้มีโอกาสที่จะได้มาทำสมาธิ เจอทั้งคนดีทั้งคนไม่ดี เราก็ได้มีความอดทน จะได้สร้างสติสร้างปัญญา ขึ้นมา เขาเรียกว่าคิดให้มันเกิดปัญญา เพราะว่าศีลมันก็เกิด เพราะสิ่งก็เกิดจากสิ่งเหล่านี้ เป็นเหตุเป็นปัจจัย สมาธิที่ว่าตั้งมั่น ๆ ถ้าไม่มีปัญญาไม่มีความยากความลำบากให้มาทดสอบเราจะมาทำใจได้มั๊ย

สมาธิก็เกิดจากสิ่งเหล่านี้ เกิดจากอุปสรรค เกิดจากความที่ไม่ได้ตั้งใจ ปัญญาความรู้แจ้ง ความรู้จริงของสังขารของความทุกข์ทั้งหลายทั้งปวง ล้วนเกิดจากสิ่งเหล่านี้

เราต้องคิดเพื่อให้เกิดปัญญา... ชีวิตประจำวันของเรามันต้องเจอทั้งสุขทั้งทุกข์ เจอทั้งสิ่งที่ได้ดังใจและไม่ได้ดังใจ ความร้อน ความหนาว คนดีคนไม่ดี สิ่งต่าง ๆ ก็ให้ **“ช่างหัวมัน”** ให้ใจของเราเกิดศีล เกิดสมาธิ เกิดปัญญา

ให้ทุกคนถือว่าเราได้พบได้เจอสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่จะทำให้เราได้สร้างบารมีสร้างความคิดดี ถ้าเราได้เจอแต่สิ่งที่มันได้ดังใจทุกอย่างเรานี้จะแย່เลยนะ เพราะเราก็ไม่ได้อดไม่ได้ทน ไม่ได้สร้างบารมี ไม่ได้มารักษาศีล ไม่ได้มาฝึก ไม่ได้มาฝึน ความคิดของเราเลยไม่มี

พระพุทธเจ้าท่านให้เราคิดอย่างนี้ ดังเช่นตอนที่พระองค์เสวยชาติเป็นสุวรรณสาม พ่อแม่ไปหาผลไม้โดนพิษงูจนตาบอด แต่สุวรรณสามพอรู้ว่าพ่อแม่ตาบอด เขาก็คิดว่าดีเหมือนกันนะ เพราะพ่อแม่ตาบอด เราจะได้มีโอกาสสร้างบารมีตอบแทนบุญคุณของพ่อของแม่ที่ท่านยากลำบากเพราะเรามาเยอะแล้ว ถ้าคนคิดเป็นเราก็มีโอกาสให้เราพบความสุขความเจริญได้ **“เพราะการเกิดมาในโลกนี้มันมีแต่ความทุกข์มีแต่ปัญหาทั้งนั้น”**

ทุกคนล้วนเจอปัญหามากมาย จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่เราทุกคนจะต้องเป็นผู้ให้ รู้จักพูด รู้จักเสียสละ ให้ความสุขแก่ผู้อื่น

การพูดให้กำลังใจ... เราต้องรู้จักใช้คำพูดให้เกิดประโยชน์ ต้องรู้จักพูดให้ดี พูดแล้วเกิดกำลังใจ พูดแล้วเกิดความสุข ต้องแสดงความเมตตา คิดเมตตาให้เขาก่อน เป็นพี่กันเป็นน้องกัน ต้องรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

พ่อแม่เวลาจะพูด เวลาที่จะสั่งสอนลูกก็ต้องดูก่อน ตอนนี้นักลูกเขาเหนื่อยไหม ตอนนี้นักลูกเขามีปัญหาอะไรหรือเปล่า มันเป็นผ้าที่พร้อมจะข้อมหรือยัง...?

ลูกก็ต้องเอาใจพ่อแม่มาใส่ใจเราเหมือนกัน พ่อแม่เราทุกข์ พ่อแม่เราลำบากมามากแล้ว เราจะพูดให้พ่อให้แม่สบายใจได้อย่างไร ดังนั้นเราต้องรู้จักใช้คำพูด

บางที่บางอย่างพูดดีแล้วแต่ก็ยังไม่พอ บางอย่างก็ไม่ควรพูดมาก พูดให้พอดี พูดให้ถูกกาล ถูกบุคคล บางทีคำดีคำจริงแต่มันมากเกินไปเด็กมันก็ไม่อยากฟัง

ยิ่งเราเป็นพ่อเป็นแม่คำพูดนี้มันสำคัญมาก อย่างเรามีลูกอยู่สามคน คนหนึ่งเรียนดีเรียนเก่งเราก็พูดสรรเสริญแต่คนเดียวนี้แหละ แต่อีกสองคนเราทิ้งเขา เราผลักเขาทิ้งลงเหว ทำอย่างนี้เป็นการทำลายลูก เพราะเขาขาดกำลังใจ เขาก็อยู่กับเราก็เหมือนตกนรก พ่อแม่ต้องฉลาดพูด ต้องพูดว่าเขาขยัน เขาเป็นคนดี เขาตั้งใจเรียน

ยิ่งพ่อยิ่งแม่เราพูดด้วยอารมณ์ เป็นคนเจ้าอารมณ์นี้ใช้ไม่ได้
เป็นคนขี้โกรธเจ้าอารมณ์ ไม่เชื่อคนอื่น ไม่ฟังคนอื่น ลุกทำดีก็ว่าเขา
ไม่ดี ลุกทำไม่ดีก็ดูเขาอีก เสียทั้งขึ้นทั้งลง

คนเจ้าอารมณ์ คนไม่รู้จักควบคุมอารมณ์ตัวเองอยู่ที่ไหนก็ร้อน

เราเป็นพ่อแม่เป็นตำแหน่งของพระอรหันต์ประจำบ้าน เป็น
พระอรหันต์ประจำโลก ความสุขทุกอย่างก็มารวมอยู่ที่พ่อที่แม่ ถ้าพ่อ
แม่เป็นคนมีศีลมีธรรม ครอบครัวของเราก็น่าอยู่ ครอบครัวของเราก็
จะมีความสุขมีความสุขอบอุ่นมาก ๆ เป็นที่เชิดหน้าชูตาของวงศ์ตระกูล

เขาจึงเปรียบว่าถ้าเป็นพื้นดินก็เรียกว่าแม่ธรณี เพราะแผ่นดินนี้
หนักแน่นอดทน เขาจะดำ เขาจะว่าชม เขาจะสรรเสริญแผ่นดินก็สงบ
นิ่งเฉย แม่น้ำแม่พระคงคาก็เป็นใหญ่ในเรื่องการให้ความเย็น
ให้ความสุข เป็นแม่ทัพเป็นผู้นำ

อย่างเมื่อคนเราอายุเป็นร้อยปี อายุมาก เวลาเจ็บป่วยใกล้จะ
ตาย คนที่จะร้องหาครั้งสุดท้ายก็คือพ่อคือแม่ เพราะคิดถึงท่านแล้วมี
ความสุข ท่านให้กำลังใจมาตลอด

ดังนั้นชีวิตของพ่อของแม่ที่ให้ความสุขกับลูกจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ
มาก ท่านจึงเปรียบเป็นพระอรหันต์ผู้ให้ เป็นพระพรหมผู้มีเมตตา

กรุณา มุทิตา อุเบกขาตลอดเวลา ดีก็ชื่นชม ส่งเสริมให้ความรักให้
ความเอ็นดูสงสาร เวลาถูกผิดถูกโทษแท้ก็ให้กำลังใจ ถึงเวลาวางเฉยก็
รู้จักวางเฉย เป็นเทวดาประจำบ้าน เป็นคนที่คอยปกป้องรักษา
ช่วยเหลือลูกอำนวยความสะดวกให้แก่ลูก ดังนั้นพ่อแม่จึงมีบุญใหญ่
มีอานิสงส์ทุกสิ่งทุกอย่าง หากคำเปรียบหาคำประมาณไม่ได้กับคุณค่า
ของพ่อของแม่ของบุพการีของพวกเราทุกคน

เราเป็นผู้ใหญ่ เราเป็นพ่อเป็นแม่ไม่มีใครที่จะบอกสอนเราได้
เพราะเราใหญ่แล้วเราโตแล้ว ก็ให้เราสอนตัวเอง เราอย่าให้ยักษ์
อย่าให้มารมันมาสิงอยู่ในจิตใจของเรา เราต้องประพฤติปฏิบัติให้
เป็นพระอรียเจ้าในบ้าน ให้เป็นพระพรหมในบ้าน เป็นพระอรหันต์ ใน
บ้าน ละกิเลส ละความทุกข์ในปัจจุบัน

บางที่เราก็อยากมาก กลัวลูกหลานเขาจะไม่ดี เราก็บ่นเราก็อว่า
อยู่นั่นแหละ ชั่วโมงที่แล้วก็พูด ชั่วโมงนี้ก็พูด ชั่วโมงต่อไปก็จะพูดแต่
เรื่องเก่า คำพูดนี้ทุกคนต้องได้รับการแก้ไขต้องปรับปรุงใหม่

ความเป็นพ่อเป็นแม่นี้มันยิ่งใหญ่ บางที่เราทำให้ครอบครัว
เดือดร้อน เป็นเหตุเป็นปัจจัยให้ลูกหลานไม่อยากอยู่ใกล้เรา เพราะเรา
มันเป็นคนขี้บ่น เพราะเราเป็นเตาเผาเตาใหญ่ เเผาตัวเองแล้วก็เปเหตุ
เป็นปัจจัยให้ไปเผาลูกเผาครอบครัวให้เราร้อนไปด้วย

การที่สอนลูกหลานร้อยครั้งพันครั้ง มันสู้คุณพ่อคุณแม่มี ความสงบมีคุณธรรมไม่ได้นะ

สายพันธุ์ต่าง ๆ ทุกวันนี้ส่วนใหญ่ก็มาจากคุณพ่อคุณแม่จากครูบาอาจารย์ พ่อแม่จึงเป็นคนสำคัญมาก การกระทำของเราจึงเป็นสิ่งที่จะสร้างโลก หลวงปู่พุทธทาสท่านจึงบอกว่าพระคุณพ่อแม่ท่านเปรียบเหมือนมารดาของโลก พ่อแม่มีคุณธรรม พ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดี ก็สั่งสอนลูกให้เป็นบุคคลากรที่ดี มีความสงบร่มเย็น สังคมก็สงบร่มเย็นก็เกิดจากคุณแม่คุณพ่อที่เป็นผู้สร้างโลก

พระพุทธเจ้าท่านให้เราอยู่บนรากฐานของการให้ ของการเสียสละ ทำความดีเพื่อตนเองและผู้อื่น

ให้เราเป็นหลักของจิตของใจมีพระรัตนตรัย เป็นที่ตั้งเป็นที่พึ่งหมาย เป็นที่พึ่งของจิตของใจ

เอาศีลห้าเป็นหลัก... ถ้าการกระทำการดำเนินชีวิตของพวกเขาถ้ามันผิดศีลข้อใดข้อหนึ่งแสดงว่าการดำเนินชีวิตของเรานี้มันผิดแล้ว อย่างการค้าการขายถ้าขายแล้วมันผิดศีล มันจะรวบจริงอยู่แต่คุณธรรมมันขาดไป คนมีธรรมะเขาก็ไม่เอานะ

ถ้าเราเป็นคนดีเป็นคนที่ดีเสียสละ ทุกคนก็จะรักเรา ไม่ว่าจะเป็นเพื่อน คนที่บ้าน คนที่ทำงานญาติของเราทุกคนต่างยอมรับในความดีของพวกเรา ความดีของพวกเราเป็นสิ่งที่ดีมาก ความดีนี้จึงเป็นสิ่งที่ดีมากเป็นสิ่งที่ประเสริฐมาก

ที่เราทุกข์ยากลำบากทุกวันนี้มันก็เกิดจากความดีของเรายังไม่เพียงพอ มันยังไม่ถึงพร้อม มันจึงต้องจนทั้งทรัพย์จนทั้งจิตจนทั้งใจ

ทำดีอนาคตมันต้องดีแน่นอน เหมือนคนปลูกต้นไม้ ปลูกผลไม้ ปลูกแล้วก็เห็นผลแน่นอน การทำความดีเราต้องมีความมุ่งมั่นใจมากกว่านั้นอีก ให้เห็นความดีในการกระทำอยู่ตลอดเวลา

เด็กที่เกิดมานี้เราต้องเพาะเลี้ยงต้นกล้าให้เป็นมนุษย์สายพันธุ์ใหม่เป็นมนุษย์ที่ดี ถ้าเราไปคิดอย่างเก่า คิดไปโทษสิ่งภายนอก คิดว่าเกิดมามีพ่อแม่ที่ยากจน พ่อแม่ไม่ได้ทำอะไรเราเลย ถ้าเราคิดอย่างนี้ เราคิดผิดนะ เป็นการซ้ำเติมชีวิตของพวกเรา มันเป็นการซ้ำเติมคุณพ่อคุณแม่ของเรา

ต้องคิดใหม่ คิดว่าเรามีสมหทัยใจที่จะได้สร้างคุณงามความดี สร้างบารมี ชีวิตของเราก็ประเสริฐมากแล้ว เราจะได้มาอดทน เราจะได้มาขยัน เราจะได้มาเสียสละเพิ่มความดี เพิ่มความขยันฝึกอดทน

ฝึกเสียสละตั้งแต่น้อย ๆ ไม่ท้อแท้ไม่ท้อถอย เราอย่าไปคิดในทางที่จะ
ทำให้จิตใจของเราตกต่ำ ทำให้จิตใจของเราหดหู่ หดกำลังใจ

คนเราเกิดมาแต่ตัวทั้งนั้นไม่ได้เอาอะไรมาชักอย่าง เสื้อผ้า
สิ่งของ รถยนต์ ก็ไม่มีใครเอาอะไรติดตัวมา พ่อแม่ให้ชีวิตเรามากก็ไม่ได้
ให้สิ่งอื่นมาด้วย เพราะฉะนั้นเราเกิดมาก็ให้เราสร้างขึ้นมา มาสร้างบุญ
สร้างกุศลสร้างฐานะของเราขึ้นมา

ตั้งใจเรียน ตั้งใจศึกษา ตั้งใจเป็นคนดี...

ทุกคนก็จะรักเราที่เราเป็นคนดี การงานของเรานั้นก็จะดี เพราะ
เราเป็นคนที่มีความสามารถ มีความอดทน มีความขยันทั้งร่างกาย
ภายนอก ทั้งคุณธรรมในจิตใจ ที่เป็นคนรับผิดชอบ เป็นคนเสียสละ

พวกเด็กๆ ก็ให้ตั้งใจให้ต่อไป เพราะเราเดินทางมาถูกทางแล้ว
เราถือว่าเราเกิดมาเพื่อที่จะช่วยเหลือพ่อแม่เพื่อให้พ่อแม่มีความสุข
ไม่ใช่เกิดมาเพื่อที่จะเอาจากคุณพ่อคุณแม่

พ่อแม่เราทุกวันนี้เขาก็ทุกข์จากการอยู่การเลี้ยงชีวิตมากอยู่
แล้ว เราจะไปเพิ่มทุกข์ให้พ่อแม่อีกมันก็ไม่ถูก ถ้าอย่างนั้นเราอย่าไป
ใช้เงินจากคุณพ่อคุณแม่มากเกินไป จับบ่ายใช้สอยพุ่มเพื่อยเกิน

การใช้จ่ายเราอย่าไปเบียดเบียนพ่อแม่ เบียดเบียนสังคม ถ้าเรา
ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายไม่รู้จักประมาณ มันเป็นการเบียดเบียนพ่อแม่
เบียดเบียนสังคม เพราะว่าทรัพยากรทุกอย่างที่เราได้มามันก็ล้วนเกิด
จากเบียดเบียนมาจากคนอื่นจากสัตว์อื่นทั้งนั้น เบียดเบียนกันด้วยทั้ง
แรงงานแรงกาย แม้แต่ทรัพยากรชีวิตจากสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงเราก็
เบียดเบียนเขา

ดูอย่างในหลวงของเราที่ท่านใช้ทรัพยากร ท่านใช้เงินเท่าที่
จำเป็น เพราะท่านถูกฝึกมาอย่างนี้ถึงเป็นพระราชาก็เป็น
พระมหากษัตริย์ท่านก็เห็นคุณค่าของของใช้ทุกอย่าง

อย่างเช่นพระองค์ท่านใช้รองเท้า รองเท้าก็คือรองเท้า ใช้เพื่อใส่
เพื่อสวม ไม่ใช่ใส่เพื่อโก้เพื่อหรู รองเท้าเก่าแล้วพระองค์ก็เอาไปซ่อม
แต่คนสมัยใหม่ไม่รู้จักประมาณ รองเท้านี้เต็มตัวไปหมด ไปเห็นก็ชอบ
คู่นี้ก็ชอบ บางทีไม่มีที่จะเก็บเต็มบ้านเต็มเรือนไปหมด ใช้ก็ใช้แค่คู่เดียว
เพราะเท้าเราก็ใส่ได้แค่คู่เดียว อย่างนี้แปลว่าเราเป็นคนไม่รู้จัก
ประมาณ แปลว่าเราเป็นคนไม่รู้จักประหยัด แสดงว่าเราฟุ่มเฟือย ใช้
ยาสีฟันก็เหมือนกัน คนทุกวันนี้ใช้แล้วทิ้งเกลื่อนกลาดไปหมด เด็กทุก
วันนี้ใช้แปรงสีฟันใช้ยาสีฟันหลอดหนึ่งใช้ครั้งเดียวทิ้ง แต่ในหลวงท่าน
ไม่ทำแบบนั้นนะ มหาดเล็กไปทำความสะอาดห้องน้ำ เขาเห็นว่า
ยาสีฟันหมดเขาก็เอาไปทิ้งแต่ท่านบอกว่ายังไม่หมด ท่านให้ไปเก็บมา

ท่านก็ใช้แปรงรีดแล้วก็ใช้ได้อีกหลายวัน เพราะพระองค์ท่านรู้จักคุณค่าของการประหยัดทรัพยากร ไม่ไปเบียดเบียนโลก เบียดเบียนสังคม เพราะยาสีฟันนี้ก็ได้มาจากธรรมชาติ ได้มาจากการเบียดเบียนกันเหมือนกัน ถ้าเราประหยัดคนหนึ่งก็เท่ากับการที่เราได้ช่วยโลกให้สงบร่มเย็นขึ้น

การใช้ไฟฟ้า การใช้สิ่งของ การทานอาหาร ต้องให้เท่าที่จำเป็นนะ

พระพุทธเจ้าท่านก็เหมือนกันตั้งแต่ท่านบวชมาจนตลอดชีวิต ท่านก็มีแค่จีวร มีผ้าสามผืน มีบาตรใบเดียว รองเท้าก็ไม่มี เสด็จดำเนินไปประกาศศาสนา อยู่ในป่าอยู่ในเขา พระองค์ก็มีความสุขที่สุดในโลก เพราะเป็นตัวอย่างแห่งความเสียสละ

เราก็ต้องระวังการใช้จ่ายของเราให้มันดี อย่าพากันอวดร่ำอวดรวย ความร่ำความรวยของพวกเรานั้นมาจากการเดือดร้อนของผู้อื่นนะ ให้เราคิดไว้ในใจของเราเลยว่า เราจะใช้ทรัพยากรเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เราถือว่าเราเกิดมาเพื่อสร้างความดี เพื่อพัฒนาตัวเอง เพื่อสร้างบารมี เพื่อช่วยเหลือคุณพ่อคุณแม่ เพื่อช่วยเหลือบ้านเมือง ประเทศชาติ

ถ้าเราไม่ปฏิบัติเหมือนอย่างที่เราพูดเจ้าท่านบอกท่านสอน ไม่ปฏิบัติตามเหมือนในหลวงที่ท่านนำพาปฏิบัติ เราก็จะเป็นเหมือนอย่างที่เขาเป็นทุกวันนี้ ดิฉันเสียดใจ กินเหล้าเมายา ปล้นจี้ ดิฉันบ้า เทียวเตร่ ลำมะเลเตเมา มีความทุกข์มาก มีปัญหามาก มีแต่ทางตัน ไม่มีทางออก มีแต่ความทุกข์ มีแต่ปัญหา ตอนนี้เรายังเด็กเรายังไม่รู้ แต่ว่ากว่าที่เราจะรู้ก็สายเกินไปแล้ว

ถือว่าพวกเราเป็นคนที่มีบุญ เป็นคนโชคดีที่เรามีวัด มีครูบา อาจารย์ที่เสียสละ คอยบอกคอยสอนเรา ท่านเพาะพันธุ์ต้นกล้าแห่งคุณธรรมให้เกิดขึ้นที่จิตที่ใจของเรา เพื่อที่จะได้เป็นสายพันธุ์แห่งความดี ให้เป็นสายพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน อีกหลายปีโน้นเราจึงจะรู้ผลที่เราได้ทำ

ก็เหมือนอย่างวัดป่าแห่งนี้ แปดปีก่อนก็เป็นทุ่งป่าข้าวโพดโล่งเตียน ต้นไม้ชักต้นก็แทบหาไม่เจอ แต่ทุกวันนี้มีต้นไม้ร่มรื่นก็เพราะว่าครูบาอาจารย์ท่านได้พัฒนา ท่านได้ปลูก ท่านได้กระทำให้ขึ้นมา

ความดีจึงเป็นสิ่งที่ต้องประพฤติปฏิบัติ อย่างการเรียนหนังสือ เราก็ต้องขยันอ่านหนังสือ ต้องฝึกต้องฝน อ่านหนังสือสักครึ่งชั่วโมง ใจมันอยากมันหยุดเราก็ต้องฝืนมัน ต้องอดต้องทน มันอยากไปเที่ยว มันอยากไปเล่น มันอยากทำตามใจเราก็ต้องฝืน เราก็ต้องมาสร้าง

ศักยภาพของเราให้มันดีขึ้นให้มันเจริญขึ้น ถ้าเราไม่ฝึกไม่ฝนอย่างนี้ อนาคตเราก็จะเป็นคนที่บังคับตัวเองไม่ได้

คนที่บังคับตัวเองไม่ได้ปัญหามันเยอะ อยู่ที่ไหนก็ลำบาก อยู่ที่ทำงานเขาก็ไม่อยากคบหาสมาคมเพราะเป็นคนที่ไม่ได้มาตรฐาน เป็นคนที่บังคับตัวเองไม่ได้ เป็นคนฟุ้งซ่าน เป็นคนมีปัญหาอยู่บ้านไม่ได้ อยู่ที่ไหนไม่ได้เขาก็ต้องจับใส่กรง จับใส่โรงพยาบาล จิตใจมันฟุ้งซ่าน จิตใจมันไม่มีระเบียบไม่มีวินัย เพราะมันไม่ได้ฝึกไม่ได้บังคับตัวเอง

ดังนั้นวันนี้ก็ถือว่าเป็นคนที่โชคดีที่ได้มาราบองค์พ่อแม่ครูอาจารย์ ได้มาเที่ยวเขาใหญ่ก็ให้เรารับสิ่งที่ดี ๆ กลับไปสู่ชีวิตเพื่อไปพัฒนาชีวิตของพวกเรา อันไหนไม่ดีไม่ถูกก็ให้ถือว่ามาตัดเวร ตัดกรรม ได้สิ่งที่ถูกใจบ้างไม่ถูกใจบ้างก็ละมันไปทิ้งมันไป อย่าไปยึดมาเป็นเวร เป็นกรรมมันอีก **“อันไหนไม่ดีก็ทิ้งไว้ที่เขาใหญ่ ทิ้งไว้ให้หมด รับเอาแต่สิ่งที่ดี ๆ สิ่งที่ดีงามกลับไปพัฒนาปรับปรุงบำรุงชีวิตของพวกเรา”**

ถือว่าเราโชคดีมาก ๆ ให้เราทุกคนรวมถึงลูกหลานตั้งใจสมาทานต่อคุณพระรัตนตรัย ต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายทั้งปวงต่อความดีทั้งหลายทั้งปวง ให้คำพูดนี้มันประทับอยู่ในใจของพวกเราว่า...

“ข้าพเจ้าทั้งหลายขอถึงพระพุทธเจ้า ขอถึงพระธรรม ขอถึงพระอริยสงฆ์ ขอถือเอาพ่อแม่ครูอาจารย์ พระคุณของคุณแม่ เป็นที่พึ่งเป็นสรณะ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงเป็นพยานในการทำ ความดีของข้าพเจ้าทั้งหลาย ตั้งแต่นี้ต่อไปจนตลอดชีวิต ข้าพเจ้า ทั้งหลายจะเป็นลูกที่ดี จะถือเอาพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งเป็นสรณะ จะตั้งใจพัฒนาตัวเอง ต่อไปจะไม่ขี้เกียจ จะตั้งใจอ่านหนังสือ เรียนหนังสือ การใช้จ่ายเรื่องเงินเรื่องทองจะใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น จะกราบพระไหว้พระทุกวัน จะมีศีลห้าประจำชีวิตตลอดชีวิต วันพระวันศีลก็จะสมาทาน ศีลอุโบสถศีลแปด จะมีความดีเป็น ที่ตั้งมีคุณธรรมเป็นที่พึ่ง ชีวิตนี้จะเอาความดีมีคุณธรรมเป็น บรรทัดฐาน จะไม่เอาเปรียบผู้อื่น จะไม่เบียดเบียนผู้อื่น จะเป็น คนที่มีเมตตา จะเป็นผู้ให้เป็นผู้เสียสละ จะประพฤติปฏิบัติตาม พระพุทธเจ้า ตามแบบอย่างของพระอริยเจ้าทั้งหลายตลอดชีวิต อบายมุขต่าง ๆ จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง จะไม่ทำตามใจตนเอง จะ ไม่พูดตามใจตนเอง จะทำตามพระพุทธเจ้า จะพูดตาม พระพุทธเจ้า จะเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณพ่อคุณแม่ จะไม่เถียง พ่อเถียงแม่ จะทำการบ้านตั้งใจให้ดี การเที่ยวการเตร่อบายมุข ต่าง ๆ เหล้า บุหรี่ จะไม่เกี่ยวข้องจะไม่ไปยุ่ง”

ขอความดี ขอบุญกุศลที่ข้าพเจ้าที่ตั้งใจสมาทานตั้งใจ
ประพฤติปฏิบัติหนุนส่งให้ชีวิต ให้จิตใจ ให้การดำเนินชีวิตของ
ข้าพเจ้าเจริญงอกงาม รุ่งเรืองทั้งการเรียนการศึกษาคบความสุข
ความร่มเย็น มีสวรรค์ มีมรรคผลพระนิพพานจนถึงที่สุดในชีวิต

ความดีที่ท่านจึงบอกว่ามันก็มีอยู่ ความเจริญมันก็มีอยู่
เหมือนกับมะพร้าว ปลุกไปผลมะพร้าวมันก็ต้องอยู่ในต้นมะพร้าว ถ้า
เราตั้งใจประพฤติปฏิบัติ ตั้งใจทำมันก็ต้องเกิดขึ้นแน่นอน

ความดีเป็นสิ่งที่ทุกคนทำได้ ที่เราทำไม่ได้ก็เพราะว่าใจเรายังไม่
ยอมรับ ใจเรายังไม่เห็นคุณค่าของความดี มันก็ไม่อยากทำ ดังนั้นคิด
ห้าศีลแปดเป็นของดีมีค่า คุณธรรมเป็นของดีของประเสริฐ ก็ให้เรา
ตั้งใจปฏิบัติเหมือนพระโพธิสัตว์มหาชนกว่าย่น้ำอยู่กลางทะเลเหวี่ยง
ไปเห็นพระจันทร์เต็มดวงท่านก็รู้ว่าวันนี้เป็นวันพระ ท่านก็ตั้งใจ
อธิษฐานสมาทานศีลอุโบสถ

ความดีทำได้ทุกที่ทุกเวลา

ขอให้เราเห็นคุณค่าของความดีที่ตั้งใจประพฤติปฏิบัติ เราก็
ต้องเอาตัวอย่างที่ดี ๆ ที่ท่านได้นำประพฤติปฏิบัติ สิ่งไหนไม่ดีเราอย่า
ไปรับเอามาใส่ใจ เราต้องรู้จักแยกแยะ อย่างสี้อย่าง สี้งคมต่าง ๆ ที่
เขาทำทุกวันนี้ ให้เราเป็นตะกั่ว เป็นภาชนะที่จะรับเอาแต่สิ่งที่ดีสิ่งที่ดี

ประเสริฐ ไปเก็บผลไม้ก็เก็บเอาแต่ผลดี ๆ ผลเน่าผลเสียเราก็ต้องแยก
ออกความไม่ดีในสังคมเราอย่าไปรับเอามาสู่การประพฤติ การปฏิบัติ
ของเรา สิ่งไหนที่ดีเราก็ต้องเลือกประพฤติปฏิบัติ ความขยันหมั่นดี
ความอดทนหมั่นดี ความเสียสละหมั่นดีก็เป็นสิ่งที่ให้เราได้ประพฤติปฏิบัติ
...

เช้าวันเสาร์ที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ให้เข้าใจในการเรียนการศึกษานะ...

ให้นักเรียนทุกคนพากันนั่งให้สบาย ตั้งใจฟัง อย่าได้พูดคุยกัน

นักเรียนยังเป็นเด็ก ๆ ยังไม่รู้จักคิด คิดยังไม่เป็น อาศัยคุณพ่อคุณแม่เป็นผู้บอกสอน โตขึ้นหน่อยคุณพ่อคุณแม่ก็ให้เราเข้าโรงเรียนเรียนหนังสือ

เรียนหนังสือทำไม...? ตอบ... เรียนเพื่อเราจะได้รู้ดี รู้ชั่ว รู้ผิด รู้ถูก สิ่งไหนมันดีเราจะเอาไปดำเนินชีวิต สิ่งไหนมันไม่ดีเราจะไม่ทำ ให้นักเรียนทุกคนพากันเข้าใจ แค่นี้ให้เราเรียนหนังสือเพื่อจะเป็นคนดี เป็นคนที่มีคุณธรรม เป็นคนที่รับผิดชอบ เป็นคนที่เสียสละ ไม่ให้ตามใจตัวเอง ไม่ให้ตามกิเลสตัวเอง

ทำอย่างไรเราถึงจะเป็นคนดี คนรับผิดชอบ คนเสียสละ...? จะเป็นคนดีได้นั้นมันไม่ใช่ของง่าย มันเป็นเรื่องยากลำบาก นักเรียนทุกคนต้องอด ต้องทน ต้องฝืน ต้องพยายามขยันถึงจะเหนื่อยยากลำบาก ก็ไม่ท้อแท้ท้อถอย ตั้งมั่นในความดีความถูกต้อง ต้องอด ต้องฝืน ต้องทนอย่างมาก ๆ นะ เพราะใจของทุก ๆ คนนั้นมันอ่อนแอ ความอด ความทนที่เราไม่ทำตามใจตัวเองนี่แหละเค้าเรียกว่า “สมาธิ...”

สมาธิคือความตั้งมั่น คือความตั้งใจ อยู่กับหน้าที่การงาน อยู่กับการเรียนการศึกษาถึงแม้เราอยากจะเที่ยว อยากจะเล่น อยากจะกินตามประสาเด็ก ๆ นะ พระพุทธเจ้าท่านก็ให้เราอด ให้เราทน ให้เราฝืน ยอมลำบากในตอนนี้อะดีกว่าไปลำบากเมื่อเราแก่ พยายามควบคุมบังคับตัวเอง เหมือนคนเค้าขับรถยนต์น้ำมันต้องบังคับรถยนต์ให้วิ่งตามถนน เพื่อว่าถนนมันคดโค้งก็ต้องบังคับให้มันอยู่ในถนน

เราเป็นเด็กนี้ทุก ๆ คน ส่วนใหญ่ก็ยังไม่หนักแน่นไม่เข้มแข็ง ชอบทำตามใจตัวเอง ชอบทำตามอารมณ์ตัวเอง แล้วก็ทำตามเพื่อน ๆ เพื่อน ๆ ของเรานะ ส่วนใหญ่ก็ยังไม่มั่งมีสติ ยังไม่มีสมาธิ ยังไม่มีปัญญา ยังยินดีในการกิน การเล่น การเที่ยว การนอน การเล่นเกมโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เฟซบุ๊ก เล่นเกมออนไลน์ ถือว่ายังไม่ค่อยได้อบรม บ่มอินทรีย์กัน

นักเรียนทุก ๆ คนให้พากันเข้าใจนะ... ตั้งตัวให้ดี ตั้งใจให้ดี ชีวิตนี้จะรวยหรือจะจนมันอยู่ที่เราเป็นผู้ลิขิต ถ้าเราปล่อยชีวิตเราไปโดยที่ไม่ได้ตั้งใจเป็นคนดี เป็นคนเรียนดี เป็นคนรับผิดชอบ เป็นคนที่ตั้งอกตั้งใจที่จะต่อสู้กับอุปสรรคที่เรามันเป็นคนที่เกียจคร้าน เป็นคนไม่รับผิดชอบในหน้าที่ในชีวิตของตนเอง

ทุกวันนี้ละ โลกเค้าวิวัฒนาการทางวัตถุ เพื่ออำนวยความสะดวกสบายในการดำรงชีพดำรงชีวิต ถ้านักเรียนทุก ๆ คนไม่หันกลับมาพัฒนาตัวเอง หรือความประพฤติของตัวเองนะ เราจะเป็นคนไม่ทันเหตุการณ์ ไม่ทันโลก ไม่ทันสมัย สติสัมปชัญญะเราจะไม่แข็งแรง จะไม่สมบูรณ์

ทุกวันนี้ละ ในสังคมประเทศชาติบ้านเมืองเรา ผู้ใหญ่ก็สติสัมปชัญญะไม่ค่อยสมบูรณ์ มีการดำเนินชีวิตอย่างสะเปะสะปะ แล้วแต่สิ่งภายนอก แล้วแต่สิ่งแวดล้อมที่จะดึงไป พวกกันกินเหล้าเมายา เล่นการพนัน ชื้อห่วยเถื่อนห่วยรัฐบาล เล่นการพนันบอล พนันมวย สามีภรรยา ก็ทะเลาะเบาะแว้งกันทุกวัน ทำสิ่งที่ไม่ดีให้นักเรียนรู้ นักเรียนเห็นแทบจะทุกวันนะ นักเรียนรู้มั๊ยว่า... เพราะเขาไม่ได้ฝึกตัวเองเหมือนนักเรียนกำลังฝึกกันอยู่เนี่ย เมื่อเขาเป็นผู้ใหญ่เขาเลยไม่มีข้อวัตรปฏิบัติ โครงสร้างของครอบครัว ของหมู่บ้าน ของสังคมจึงเป็นครอบครัวที่ไม่มีความสุข ไม่มีความสุข ไม่มีความอบอุ่น มีหนี้มีสิน ส่วนใหญ่กันแทบทุกครัวเรือนนะ

ให้นักเรียนทุกคนพากันดูไว้... สิ่งไหนไม่ดีนะนักเรียนอย่าเอาเป็นตัวอย่างเด็ดขาด ถ้าเราเอาเป็นตัวอย่าง เราก็จะเป็นเหมือนกันนั่นแหละ ให้นักเรียนทุกคนนะมีจิตใจเข้มแข็งอย่าไปอ่อนแอ เพราะสิ่งที่เราดูเราเห็นที่เราสัมผัสมันเป็นสิ่งเลวติดทั้งหมดนะ

สิ่งเสพติดนี้ไม่ได้หมายถึงยาบ้า ยาไอซ์ หรือพวกเหล้าพวกเบียร์ อย่างเดียวนะ สิ่งเสพติดก็ได้แก่ ทางผู้หลักผู้ใหญ่ทำไม่ดีไม่ถูกต้องนะ ที่ให้เราารู้ให้เราเห็น เราเป็นเด็ก ๆ นะ เห็นคุณพ่อคุณแม่เห็นคุณครู ทำผิด ทุกคนนี้มันเจ็บปวดหัวใจมาก เพราะพ่อแม่เราทำเอง ผู้หลักผู้ใหญ่ทำ คุณพ่อคุณแม่คุณครูพยายามเกณฑ์ลูกบังคับลูกให้เป็นคนดี แต่คุณพ่อคุณแม่กับทำไม่ดีไม่ถูกต้องไม่ตรงนะ นี่เป็นความเจ็บปวดประการหนึ่ง แล้วพ่อแม่ทุกคนก็บ่นว่า เด็กทุกวันนี้นั้นพูดยาก สอนยาก พูดอะไรก็ไม่ฟัง ที่มันไม่ฟังเพราะว่าผู้หลักผู้ใหญ่ประพฤติตัวไม่เป็นที่รักเคารพนับถือนะ

เรานี่ดีมากได้ฝึกตัวเองตั้งแต่เล็ก ๆ ต่อไปในอนาคตนักเรียนทุก ๆ คนก็จะได้เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ เป็นแบบพิมพ์ของครอบครัว ของประเทศชาติหรือสังคมนะ

การประพฤติปฏิบัติความดีนะ มันต้องปฏิบัติต่อเนื่อง เรามองดูโครงสร้างของสังคมที่เค้าให้เราเรียนหนังสือ หรือทำงานบริษัท หรือรับราชการนะ ให้ตำแหน่งโน้นตำแหน่งนี้ เค้าต้องการจะให้เราเป็นคนดี คนรับผิดชอบในหน้าที่ในกิจการงาน แต่ทุกคนก็ไม่วู้สึกตัวเอง แล้วก็ทำงานไปเพื่อเงินเดือน เพื่อเงินเพื่อสตางค์นะ ไม่ได้ทำงานเพื่อให้มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ เพื่อมีความสุข เพื่อเราจะได้เป็นคนที่ดีเสียสละ เป็นคนที่มีคุณธรรมตามที่เค้าให้ยศให้ตำแหน่งเรา เพื่อเราจะ

ได้รับผิดชอบนะ ความทุกข์ของแต่ละคนมันเลยเผาตัวเอง เพราะทำงานเพื่อเงินเพื่อสตางค์ ไม่ได้ทำงานเพื่อความสุข อย่างนักเรียนเรียนหนังสือนี้ก็เพื่อจะเป็นคนมีคุณธรรม เป็นคนเสียสละ ต้องมีความสุขในการทำงาน ไม่ว่าเราจะทำงานอะไรเราต้องมีความสุขในการทำงาน ถ้าเราไม่มีความสุขในการทำงาน ไม่มีความสุขในการเรียนหนังสือ ไม่มีความสุขในการทำทุกอย่างที่มันดี ๆ นะ ถ้าเราไม่มีความสุขนั่นหมายถึงจิตใจของเรามันกำลังตกนรกทั้งเป็นนะ คนเรายังไม่ตายจิตใจมันก็ตกนรกแล้ว เพราะมันไม่รู้จักปรับจิตปรับใจให้ตัวเองมีความสุขนะ

ถ้าเราเน้นตั้งแต่วัตถุ เน้นตั้งแต่สิ่งภายนอก เราไม่ปรับจิตปรับใจไปด้วยนะ เราจะเป็นคนไม่ทันโลกไม่ทันสมัย เรามีมิด มีปิ่น เราก็เอามาพินตัวเอง มาฆ่าตัวเอง เรามีความรู้มีความสามารถอย่างนี้แหละมันก็เป็นทริคิมานะ ทำให้เย่อหยิ่งจองหอง ยกตนข่มผู้อื่น มันไม่ได้กลับมาหาความสงบ ความเย็นอกเย็นใจ

คนเรานะมีคุณพ่อคุณแม่ที่ดีเราก็กอบอุ้ม มีเงินมีสตางค์เราก็กอบอุ้ม มีเพื่อนมีครูบาอาจารย์ดี ๆ เราก็กอบอุ้มนะ นั่นเป็นเพียงความออบอุ้มภายนอกนะนักเรียนนะ ความออบอุ้มที่แท้จริงนะ เราต้องกลับมาหาตนเอง มามีความสุขกับการทำความดี มีความสุขกับการทำงาน

มีความสุขกับการเสียสละ ภายอยู่ที่ไหนก็ให้ใจมันอยู่ที่นั่น คนเราถ้าไม่มีสติสัมปชัญญะนั้นใจมันไม่อบอุ่น

นักเรียนทุกคนต้องฝึกจิตใจให้มันอยู่กับเนื้อกับตัว ต้องอยู่กับการทำงาน อยู่กับหน้าที่ของเราที่เรากำลังกระทำนะ อย่าเป็นคนสมาธิสั้น ตื่นเต้นตลอดเวลาอะ อยู่กับความสงบไม่เป็น อยู่กับตัวเองไม่เป็น

เรื่องอบายมุขต่าง ๆ นะ ให้นักเรียนทุกคนพากันรู้จัก รู้แจ้งให้ดี ๆ

อบายมุขมีอะไรบ้าง...? อบายมุขก็ได้แก่ เราเป็นคนขี้เกียจ ขี้คร้าน ไม่รับผิดชอบ ชอบเล่น ชอบเที่ยว ชอบบุหรี ดื่มเหล้า เพื่อนฝูงก็ติดบุหรี ติดยาม้า ยาอ๊ ก็อยากชิมอยากลองดูว่ามันเป็นอย่างไรทำไมเค้าถึงติด นี่คืออบายมุขนะ เพราะสิ่งเหล่านั้นมันเป็นยาเสพติดมันเป็นสารเสพติดนะ นักเรียนทุกคนมันไม่มีใครวิเศษวิโสไปได้หรอก ถ้าใครไปเสพไปทดลอง มันก็ย่อมติดทุก ๆ คนนะ มันไม่วิเคราะห์ว่าเราเป็นใคร มันทำลายระบบสมองสติปัญญา มันทำให้เราสมาธิสั้น

พวกเด็ก ๆ ต้องมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์นะ เรื่องมีแผนนี้ให้ทุกคนเข้มแข็ง เพราะเรากำลังเป็นวัยเด็กวัยหนุ่มวัยสาว ใจของเราก็คืออยากมีเพื่อนมีแฟน นักเรียนก็อย่าพากันไปคิดมันจะคิดเราก็ไม่ต้องคิด ถ้าเราคิดมันก็เหมือนน้ำฝนนี้แหละ ฝนตกนะ ตกมาก ๆ มันก็ต้องท่วม

ท่อมป่า ท่อมไร่ ท่อมนา ท่อมบ้าน ท่อมเมือง เพราะว่าคนเราน่ะมัน เริ่มต้นจากความคิดนะ ถ้าเราไปสนใจเรื่องเพื่อนเรื่องแฟนแล้ว ระบบ สมองสติปัญญาของเรานั้นก็ไม่ได้ มันก็ไม่สงบ เราระลึกถึงอนาคตของ เรา ระลึกถึงคุณพ่อคุณแม่ที่รักเรา ส่งเสียเราเรียนเราศึกษา เพื่อให้เรา ได้ข้ามพ้นความทุกข์ทั้งหลายทั้งปวงที่มันจะเกิดแก่เราในอนาคตนะ

นักเรียนทุกคนต้องหนักแน่น เข้มแข็ง ไม่เปิดโอกาสเปิดเวลาให้ กิเลสฝ่ายต่ำมันลากหลุดเราลงไปความทุกข์ยากลำบาก คนเราอยู่ดี ๆ มันไม่มีปัญหาอะไร แต่เราไปทำตามความคิดความอยากนะ ปัญหา ของเรานั้นถึงมี เราจะไปโทษใครไม่ได้ เพราะว่าเราเป็นคนสร้างปัญหา เองนะ เราจะไปโทษพ่อโทษแม่เราว่าพ่อแม่เราไม่รวยก็ไม่ได้ เราจะไป โทษรัฐบาลมันก็ได้ไม่ได้

ส่วนใหญ่เรานั้นผิดนะ มันชอบโทษคนอื่น เพราะว่าเราเอาแต่ ความคิดตัวเอง เอาแต่ใจตัวเอง แล้วก็สร้างปัญหาให้กับตนเอง บ้านเมืองมันถึงมีกฎหมายเหมือนกับไม่มี เอาแต่ใจตัวเอง เอาแต่ อารมณ์ตัวเองนะ เราก็ชอบว่าให้พ่อให้แม่ ชอบว่าให้รัฐบาล ถ้าจะให้ ดีนะนักเรียน ทุก ๆ คนต้องมาแก้ที่ตัวเอง อันไหนมันไม่ดีเราก็ไม่ต้อง ไปคิดมัน อันไหนไม่ดีเราก็ไม่ต้องไม่พูดมัน อันไหนไม่ดีเราก็ไม่ต้องไป ทำมัน

พระศาสนานี้ท่านให้เรามาแก้ที่ตัวเรา เริ่มต้นจากใจเรานี้แหละ สิ่งไหนไม่ดีก็มาแก้ที่เราหมดนะ ที่เรามีปัญหานี้ไม่ใช่อะไรหรอกเพราะใจของเรามีปัญหา ถ้าเรามาแก้ที่จิตที่ใจนะ ทุก ๆ คนจะเป็นผู้ที่ประเสริฐนะ ทุกคนจะเป็นผู้ที่น่ารัก น่าเคารพนับถือ อยู่ที่ไหนก็สบายไปที่ไหนเค้าก็คิดถึง

นักเรียนทุกคน พระพุทธเจ้าท่านให้เรามาแก้ที่ตัวของเราเองนะ เพราะเราไปแก้คุณพ่อคุณแม่เรามันก็ไม่ได้ แก้ที่สังคมก็ไม่ได้ เรามาแก้ที่ใจของเรา แก้ที่ความประพฤตินะ เราจะได้มีความสุขนะ ไม่ต้องมีความทุกข์

นักเรียนทุกคนพระพุทธเจ้าท่านให้เราทุกคนสมาทานเอาความดีนะ ความดีมันเป็นสิ่งที่มีอยู่นะ ถ้าเราไม่เอามาปฏิบัติ ถ้าเราไม่ตั้งใจสมาทานมันก็ไม่ได้ คนเรานะ ถ้าไม่ประพฤติปฏิบัติถึงจะแก้ก็แก้เพราะเกิดนานเฉย ๆ มันแก้ก็แก้ไม่ได้เรื่อนะ ต้องพากันสมาทานเราอย่าไปคิดว่าถ้าเราทำความดีเราจะเป็นคนเสียเปรียบต่อสังคม เพราะเราทำดีอยู่คนเดียว คนอื่นเค้าทำชั่วกันหมดนะ มันจะมีประโยชน์อะไร เราอย่าคิดอย่างนั้นมันไม่ใช่คนฉลาดนะ ถ้าเราทำความดีนะ เราจะมีมีความสุขนะ เรตติ้งของเรามันจะสูงขึ้น มันจะดีขึ้น ถ้าเราต้องการให้คนอื่นยอมรับก็เพียงประพฤติตัวเองเป็นคนดี ทุกอย่างมันก็จะดีขึ้นเราก็เหมาะที่จะเป็นหัวหน้าครอบครัว หรือเหมาะที่จะเป็นผู้นำผู้ใหญ่

ในอนาคตนะ เพราะคน ๆ หนึ่งมันสำคัญอยู่ที่ใจ โรงเรียนหนึ่งสำคัญอยู่ที่พอ. ถ้าพอ.เป็นคนดีมีคุณธรรมโรงเรียนนั้นมันก็ดีนะ ถ้าคุณพอคุณแม่เราเป็นคนดีมีคุณธรรม มีศีลมีธรรม ครอบครัวเราก็เป็นครอบครัวที่ประเสริฐ แล้วก็ย้อนกลับมาหาตัวเรา เราต้องมาปรับที่ตัวเรา

นักเรียนทุกคนให้ฟังนะ... พระพุทธเจ้าท่านสอนเราทุกคนวางแผนในการใช้เงินใช้สอยต่างคนนะ เราต้องใช้เท่าที่จำเป็น อย่าเป็นคนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายโดยไม่รู้จักคิด โดยไม่มีสติ โดยไม่มีปัญญา ไม่อดไม่ทน อยากจะซื้ออะไรก็ซื้อ

นักเรียนรู้หรือเปล่าว่า เงินเราสอยต่างคนทั้งหมดนี้นะ มันได้จากการเบียดเบียนผู้อื่นนะ ชีวิตของเราทุกคนนี้อยู่ด้วยการเบียดเบียนผู้อื่นอย่างเราทานข้าวทานอาหารใช้จ่ายอะไรนี้ ทรัพยากรนั้นเค้าต้องไปทำไร่ ทำสวน ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เพื่อมาขายให้เราบริโภค เค้าไปตัดต้นไม้ทำลายป่า ทำลายแม่น้ำมหาสมุทร อะไร ๆ มันมาจากการเบียดเบียนทั้งนั้น ถ้าเราไม่รู้จักคิดนี้ เราเองก็คิดว่าเราเป็นคนทำถูก ทำสุจริต ถ้าเราคิดละเอียด ๆ เราก็จะรู้ว่าเราเป็นผู้ที่เบียดเบียนนะ

นักเรียนต้องฝึกตัวเองตั้งแต่เด็ก ๆ นะ เพื่อที่จะเป็นผู้ที่ทำบาปน้อย คนเรานี้มันก็อยากกินของอร่อย อยากสะดวกสบาย แต่สิ่ง

เหล่านั้นถือว่ามีมันเป็นความสุขความสะดวกสบายภายนอกนะ การรู้จัก
ทำใจให้สงบนะ ไม่วิ่งตามอารมณ์ ไม่วิ่งตามความคิดถือว่าเป็น
ความสุขมากกว่า

เราอย่าไปทำตัวเหมือนคนบางคนนะ ใช้เงินใช้สตางค์ไม่มีสติ
ยับยั้ง ไม่ได้คิดเลยว่าพ่อแม่หาเงินมาอย่างไร เอาของมาให้เราใช้
อย่างไร เราเป็นคนใช้คนบริโภคอย่างเดียวนะ เดียวเราโตขึ้น เราก็จะ
ติดนิสัย ในอนาคตเราอาจจะเป็นหนี้เป็นสินได้ เพราะเราไม่รู้จักการ
วางแผนในการใช้เงินใช้สตางค์ตั้งแต่เด็ก ๆ

นักเรียนไม่ต้องอายเพื่อนอายุผุ่หรือกว่าเราเป็นคนขี้เหนียว
เป็นคนตระหนี่ ที่จริงเราไม่ได้เป็นคนขี้เหนียวคนตระหนี่ เราเป็นคนรู้จัก
คิดรู้จักพิจารณาตัวเอง รู้จักทำใจให้สงบ ไม่เห็นแก่ตัว เห็นแก่กิน
เห็นแก่ปากแก่ท้อง อดได้ทนได้ มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์นะ ในอนาคต
เราเป็นคุณพ่อคุณแม่เราจะได้เป็นตัวอย่างให้กับลูกบุตรลูกหลานได้
อย่างดี บอกลูกสอนลูกได้นะ ถ้าเราไปทำตามใจตามกิเลสนะ เมืองพอ
มันไม่มีหรอก มันมีความบกพร่องอยู่เป็นนิจ ให้นักเรียนทุกคนพากัน
มีสติสัมปชัญญะให้สมบูรณ์ในเรื่องการใช้เงินใช้สตางค์

นักเรียนไม่ได้ไปโรงเรียนอยู่ที่บ้านก็พากันช่วยเหลืองานพ่อแม่
ให้เต็มที่ ฝึกกวาดบ้านถูบ้าน ซักเสื้อผ้า ล้างถ้วยล้างจาน อย่าพา

กันเอาแต่โทรศัพท์ เล่นอินเทอร์เน็ต เล่นเกมส์ ถ้าพ่อแม่บอกพ่อแม่บ่น
นั่นนะแสดงว่าพ่อแม่คาดหวังเราแล้วนะ ให้พากันรู้เนื้อรู้ตัวว่าเรา
ต้องขยัน ต้องรับผิดชอบ เพื่อเราจะได้ฝึกตัวเองตั้งแต่เด็ก ๆ นะ เพื่อ
เราจะได้เป็นการเป็นงาน ทำอะไรก็ให้มันเป็นตั้งแต่เด็ก ๆ

เราอย่าคิดว่าเรามีพ่อแม่ทำให้ หรือบ้านเรารวยเรามีคนงาน
ทำให้ เราอย่าไปคิดอย่างนั้น ถ้าคิดอย่างนั้นนะเราเป็นคนเห็นแก่ตัว
เป็นคนไม่เสียสละ เราเป็นแต่ผู้เอา เอาตั้งแต่ในท้องยังไม่พอ สมควรที่
จะให้เราก็อมยอมนั้นนะ ต้องพากันฝึกทำงาน ช่วยงานทางบ้าน พ่อแม่
เราจะได้ดีใจภูมิใจ จะได้มีกำลังใจในการทำงาน ไม่ต้องรอให้พ่อแม่
บอกนะ เราต้องสังเกตดูว่าอันไหน เราควรจะทำ เราต้องเป็นคนที่มีรู้จัก
คิดให้มันเป็น คนที่จะเอาแต่ผลประโยชน์จากคนอื่นมันคิดไม่เป็นนะ

การที่เราเข้าโรงเรียนเค้าก็เน้นเพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น
วางแผนเป็น ไม่ต้องอาศัยแต่คำบอกคำสอน ให้มันมีอัจฉริยภาพที่
มันเกิดขึ้นในจิตใจ คิดให้มันเป็น มองคนอื่นออก มองสิ่งแวดล้อม
ออก มองเกมส์อะไรต่าง ๆ ออกแล้วทำอย่างนี้เป็นต้น อย่าให้ร่างกาย
โตแต่หัวใจมันคิดไม่เป็น ไม่รู้จักคิด อย่างนั้นมันใช้ไม่ได้ มันไม่เหมาะสม
ที่จะเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ในอนาคต เวลาเค้าติชมชนิดหนอยก็เคืองนะ
เพราะคนมันเห็นแก่ตัวนะ พ่อแม่พูดคำหนึ่งก็เถียงสามคำ ผิดหรือถูก
เถียงไว้ก่อน เราต้องรู้จักหยุดรู้จักนิ่ง ถ้าอย่างนั้นนะเราจะเป็นคน

ไม่สุขุมรอบคอบ เป็นคนที่ไม่น่ารัก ทิฐิมาเยอะมาก ปากจัด ใครก็แตะต้องไม่ได้ ใครก็บอกไม่ได้ ไปทำงานในที่ต่าง ๆ ก็มีปัญหา ส่วนใหญ่ก็จะไปโทษแต่คนอื่นนะ ต้องฝึกหัดตัดนิสัยตั้งแต่เมื่อเรายังเด็ก ๆ นะ เพื่อจะได้วางแผนชีวิต ถึงจะได้สมควรเชื่อว่าเป็นนักเรียนนักศึกษา

ขออำนวยอวยพรกับนักเรียนทุก ๆ คน จงพากันได้เข้าถึงพระธรรม คำสั่งสอนแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ ด้วยกันทุกท่านทุกคนเทอญ...

พระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ที่องค์พ่อแม่ครูอาจารย์เมตตาให้นำมาบรรยาย

เข้าวันพฤหัสบดีที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

ข้อวัตรปฏิบัติสำหรับนักเรียนนักศึกษา...

วันนี้คุณครูได้นำนักเรียนมาเข้าค่ายปฏิบัติธรรมเพื่อนักเรียนจะได้ฝึกรักษาศีล ได้ฝึกทำสมาธิ ได้ฝึกเจริญปัญญา

ศีลได้แก่อะไร...? ศีลได้แก่ ข้อวัตรปฏิบัติที่ทำคน ๆ หนึ่งให้เป็นคนดี

สมาธิได้แก่ จิตใจตั้งมั่น ตั้งไว้นาน ๆ เราจะทำอะไรก็ให้จิตใจตั้งไว้ในสิ่งนั้น ๆ ถ้าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ดี ๆ ต้องตั้งไว้ตลอดไปตลอดกาลเลย

ปัญญาได้แก่ ความรู้ตามความเป็นจริง เช่น รู้ว่าถ้าเราเป็นคนไม่ขยัน เป็นคนขี้เกียจขี้คร้าน ในอนาคตเราต้องเป็นคนยากจนคนยากคนลำบาก คนเรามันต้องเป็นคนขยันเป็นคนที่เสียสละ มันถึงจะเจริญจะรุ่งจะรวยมีคุณธรรม

ศีลคือ ภาวประพฤติปฏิบัติ ทั้งทางกายของนักเรียน ทั้งทางคำพูดของนักเรียน ทั้งทางความคิดของนักเรียน

ศีลคือ ความประพฤติที่จะนำไปสู่คุณธรรม คุณงามความดี ศีลนี้เปรียบเสมือนแผ่นดินทั้งหมดนี้ ในโลกนี้ไม่ว่าคนไม่ว่าสัตว์ไม่ว่าต้นไม้

ที่จะตั้งอยู่ได้ก็เพราะมีแผ่นดิน ถ้าไม่มีแผ่นดินแล้วทุกสิ่งทุกอย่างจะตั้งอยู่ไม่ได้

ความดีทั้งหลายทั้งปวงนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็เพราะว่านักเรียนเป็นผู้ที่มีศีลนะ

ผู้ที่รักษาศีลคือผู้ที่นำตัวเองเข้าหาความสุข เข้าหาความดับทุกข์ ปราศจากอันตราย เป็นผู้ที่ไม่มีความบาปไม่มีกรรมไม่มีภัยไม่มีอันตราย

ผู้ที่มีศีลก็คือ ผู้ที่มีความดีเป็นทางเดินเป็นทางปฏิบัติ ศีลถึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของชีวิต ถ้าเราไม่มีศีลชีวิตของเราก็ไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์ ไม่มีทางเดินไปสู่ความสุขความดับทุกข์

สังคมส่วนใหญ่ในปัจจุบันนี้ ถือว่าพากันรักษาศีลกันน้อยมาก ไม่เห็นความสำคัญ ในการรักษาศีล สังคมนั้นถึงมีปัญหา จึงเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้ออกกฎหมายบังคับ ให้ประชาชนนั้นทำตาม ก็เนื่องมาจากคนไม่รักษาศีล ไม่มีศีล

ศีลคือ ความดี นักเรียนทุกคนต้องตั้งมั่นในความดี เราจะเดินทางไปโคราช เราต้องมีถนนหนทาง แล้วก็มียานพาหนะคือ รถยนต์ ขับเคลื่อนนำไป ตัวคนขับเราก็คือ ตัวเราเองถ้าเราไม่ตั้งใจขับดี ๆ อุบัติเหตุย่อมเกิดแก่เราได้ การเดินทางที่ไปโคราชก็เชื่อว่าจะไม่ถึงจุดหมายปลายทางเพราะเราตั้งอยู่ในความประมาท ขาดสติ ไม่มีสมาธิ ศีลสมาธิจึงเป็นเรื่องใหญ่เรื่องสำคัญ

สมาธิได้แก่ ความตั้งมั่นความตั้งใจ หนักแน่นไม่อ่อนแอจนคลอนแคลน หรือเปรียบเสมือนเขาจะสร้างบ้านสร้างอาคารตึกใหญ่ ๆ สูงตั้งเป็นหลายร้อยชั้นนี้ เขาต้องตอกเสาเข็มลงในพื้นดินตั้งหลายเมตร จนถึงหินแข็ง มันตอกลงไม่ได้ถึงหยุด ถ้าไม่อย่างนั้นมันรับน้ำหนักไม่ได้ รับการสั่นสะเทือน รับแผ่นดินไหวไม่ได้

นักเรียนต้องมีสมาธิ ผีกลสมาธิ ต้องตั้งมั่นในความดี พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า “สิ่งไหนไม่ใช่ความดีไม่ทำดีกว่า”

คนเรามั่นสมาธิสั้นนะ ทำอะไรนิด ๆ หน่อย ๆ ไม่ก็จิตใจมันก็จะหยุด

ความดีนี้ต้องตั้งไว้นาน ๆ มันอยากหยุดเราก็ไม่หยุด ต้องฝึก ต้องทน เพื่อให้ใจของเรา มีสมาธินาน ๆ ตั้งไว้ในสมาธินาน ๆ อย่างเราอ่านหนังสืออย่างนี้แหละ ให้อ่านนาน ๆ ให้มีความสุขในการอ่าน เวลาอ่านก็ให้ใจของเราอยู่กับเนื้อกับตัว มีเรื่องอะไรก็พักไว้ก่อน ไม่ต้องไปคิดอะไร ให้ใจของเราอยู่กับการอ่านหนังสือ ให้นักเรียนทุก ๆ คนถือว่าเป็นหน้าที่ เป็นภาระงานของเราจะพอใจหรือไม่พอใจก็ต้องทำต้องประพฤติต้องปฏิบัติ

สมาธิแปลว่าความตั้งมั่นอยู่เหนือทั้งความชอบอยู่เหนือทั้งความไม่ชอบ ถ้าเราไปทำตามอารมณ์ ใจของเรามันก็ไม่มีสมาธิ อย่างเขาเล่นกีฬาเขาก็ต้องอาศัยสมาธิ ถ้าใครสมาธิดีคนผู้นั้นก็เป็นผู้ที่ชนะ เพราะใจมันนิ่ง ใจมันมีพลัง ใจมันมีศักยภาพ

เราเป็นนักเรียนตั้งแต่เรียนอนุบาลไปถึงเรียนมัธยม มีความเหมาะสมที่จะฝึกตัวเองปฏิบัติตัวเองให้เป็นคนตั้งใจเป็นคนมีสมาธิ ช่วงระยะนี้ก็ถือว่าเป็นระยะที่ต้องฝึกตนเอง ถ้าปล่อยให้อยู่นานกว่านี้มันฝึกยาก อาจจะฝึกไม่ได้

ความสุข ความสะดวกความสบาย มันเป็นสิ่งเสพติดเหมือนยาเสพติด ทำให้นักเรียนทุกคนติด มันไม่อยากทำงาน ไม่อยากเรียนหนังสือ ไม่อยากอ่านหนังสือ ไม่อยากท่องหนังสือ ไม่อยากช่วยงานพ่อแม่

นักเรียนทุก ๆ คนจำเป็นต้องบังคับตัวเองทำความดี ช่วยเหลืองานพ่อแม่ในชีวิตประจำวัน ตั้งใจอ่านหนังสือท่องหนังสือทำการบ้าน นักเรียนทุก ๆ คนต้องตั้งใจฝึกอย่างนี้ ถ้าไม่ทำอย่างนี้ในอนาคตเราเป็นคนยากจนแน่นอน เขาฝึกช้าง ฝึกม้า ฝึกวัว ฝึกควาย ฝึกสัตว์ต่างๆที่เขาพากันฝึก เขาก็ยังฝึกกันได้ตามความต้องการ **“เราเป็นคน เป็นมนุษย์ทำไมถึงจะฝึกไม่ได้...”**

เราเป็นเด็กเป็นนักเรียนต้องตั้งใจฝึกนะ มันจะไม่ได้ผิดพลาดในชีวิต เพราะว่าชีวิตเรานี้จะจนหรือจะรวย จะมีคุณธรรมมันอยู่ที่ตัวของเราเอง เราจะไปโทษใครไม่ได้ เราจะไปโทษพ่อแม่เรา ว่าพ่อแม่เราจนพ่อแม่เราไม่รวย เราเลยจนเหมือนพ่อเหมือนแม่ เราจะไปคิดอย่างนั้นไม่ได้

เมื่อเรามีลมหายใจอยู่ก็ถือว่าดีแล้วประเสริฐแล้ว เราเป็นนักเรียนเราต้องประพฤติปฏิบัติตัวเองให้เป็นผู้มาสู่สถานการณ์ จากครอบครัวที่ยากจนให้เป็นครอบครัวที่มีอยู่มีกิน มีฐานะ มีการมีงาน มีเกียรติมียศมีตำแหน่ง มาช่วยเหลือพ่อแม่ มาช่วยเหลือประเทศชาติ บ้านเมืองและสังคม

นักเรียนทุกคนเป็นคนสำคัญนะ ที่จะมาแก้สถานการณ์ได้ ไม่ใช่เป็นคนไม่สำคัญ เราลองคิดดูดี ๆ เราเป็นคนบ้านนอก บ้านอยู่ห่างไกล จากความเจริญ พ่อแม่เราเป็นกรรมกร เป็นเกษตรกรนะ ถ้ามีการค้าขายก็ค้าขายบ้างเพียงเล็กน้อย ๆ อยู่ในหมู่บ้านหนึ่ง ๆ เท่านั้น

ถ้าเราไม่ตั้งใจเป็นคนดี เห็นห่างจากความทุกข์

อะไรคือความทุกข์...? ความขี้เกียจขี้คร้านนั้นแหละคือความทุกข์ นั้นแหละคืออบายมุขหรือว่าเป็นนรกหลุมเล็กหลุมใหญ่ที่มันจะดักเราอยู่ข้างหน้า

นักเรียนต้องเป็นผู้ขยันหมั่นเพียรถึงจะได้ชื่อนักเรียน
นักศึกษาที่แท้จริง มาเรียนหนังสือก็ให้ตั้งใจเรียน อย่าเอาแต่เล่นเอาแต่
หลบหลีก คิดว่าผ่านได้สอบไม่ตกก็เพียงพอแล้ว

นักเรียนอย่าไปคิดอย่างนั้นนะ คิดอย่างนั้นมันไม่ดีไม่ถูกต้อง
เอาชนะความขี้เกียจขี้คร้านของตนเองให้ได้ คนเราเกิดมามีความขี้เกียจ
ขี้คร้านนะ โอ้เจ้าตัวขี้เกียจขี้คร้านนี้แหละตัวสำคัญนะ ทุกคนต้อง
แก้ไข

ให้นักเรียนดูตัวอย่างและเอาตัวอย่างอย่างพระพุทธเจ้า
พระพุทธเจ้าท่านเป็นผู้ที่ขยัน ท่านขี้เกียจไม่เป็นท่านถึงได้เป็น
พระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าท่านนี้ไม่มีขี้เกียจเลยนะ พระอรหันต์ก็ไม่มีความ
ขี้เกียจ ถ้ายังขี้เกียจอยู่ก็ไม่ใช่พระอรหันต์

คนยากจนทั้งหลายนี่คือคนขี้เกียจนะ...

ความเคยชินของเรามันมาจากบิดามารดา ท่านยังเห็นเรายัง
เด็กอยู่ ท่านเลยปล่อยให้เราสบาย ๆ ไม่บังคับให้ทำงาน ท่าน

รักเราท่านสงสารเรา เลยเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้เรา เป็นคนติดสุขติด
ชื้อเกียจ ความชื้อเกียจชื้อคร้านมันใหญ่โตขึ้นทุกวันนะ ไม่รู้ว่าใหญ่ตอนไหน
ตอนเช้าตอนกลางวันตอนกลางคืนก็ 모르 แต่ความชื้อเกียจมันใหญ่ขึ้น
ทุกวัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในหลวงของเรา ท่านต้องการให้
นักเรียนทุกคนเป็นคนขยัน เป็นคนตั้งมั่นในความดี

รู้จักคิดให้มันเป็น อย่าพากันหมกมุ่นอยู่กับความชื้อเกียจชื้อคร้าน
คิดอะไรก็ไม่เป็น แต่คิดว่าถ้าเราชื้อเกียจชื้อคร้านไม่ตั้งใจทำงาน ไม่ตั้งใจ
เรียนหนังสืออ่านหนังสือ อนาคตของเราจะเป็นคนยากคนจนเป็น
คนลำบากแค่นี้ก็ยังคิดไม่เป็น...

ในหลวงของเราท่านก็ต้องการให้เราเป็นคนดีเป็นคนขยัน เป็น
ผู้ที่มีความสุขในการทำความดีนะ

ในอนาคตเมื่อเรายากจนใครก็ไม่อยากเรียกเราว่าเป็นญาติ
พี่น้อง เป็นวงศ์เป็นตระกูล เป็นเพื่อน ใครก็ไม่อยากคบค้าสมาคม
เค้ากลัวเราขี้เงินขี้สตางค์เค้า

ความขี้เกียจขี้คร้านแท้ ๆ ที่ทำให้เราสอบไม่ได้คะแนนดี ๆ จะสอบแต่ละครั้งก็ปากสั่น มือสั่น มือกำปากกาจนเปื่อยหมดเพราะความขี้เกียจแท้ ๆ

นักเรียนลองคิดดูดี ๆ สิ ปีหนึ่งก็มี ๓ เทอม เทอมหนึ่งประมาณ ๔ เดือน ถ้าเราประมาทตั้งอยู่ในความขี้เกียจ เราเอาเวลาไปเล่นไปเที่ยว ไปดูหนัง ฟังเพลง ไปเล่นเกมส์ เล่นอินเทอร์เน็ต ไปกดโทรศัพท์ เวลาเราดี ๆ ก็เสียไป

ในหลวงของเราท่านให้เราใช้เวลาให้มันเป็น ใช้เวลาให้มันมีคุณค่า

ตอนที่เรายังเพเลิดเพลิน เรายังเล่นยังเที่ยว เรามันยังไม่รู้ตัวหรอก เวลาสอบผลกรรมตามสนอง ไม่มีความรู้ ไม่มีความสามารถ ขาดความเชื่อมั่นในตัวเองเชื่อว่าเรามันคอร์ปชั่นเวลานะ

ที่นักการเมืองเค้าพากันคอร์ปชั่นกินบ้านกินเมือง ที่ข้าราชการคอร์ปชั่นกินบ้านกินเมือง นักเรียนนักศึกษา ถ้าไม่ตั้งใจประพฤติปฏิบัติ ก็จะเป็นคนคอร์ปชั่นเวลาเหมือนกันนะ “ให้จำไว้ดี ๆ นะ...”

ถึงเราจะเป็นคนด้อยโอกาส ไม่มีบุญไม่มีวาสนาได้เรียนพิเศษ เหมือนนักเรียนในกรุงเทพฯ เราก็อย่าพากันน้อยใจนะ ถ้าเราตั้งใจ ตั้งใจเชื่อว่าเรามีโอกาสเราไม่ด้อยโอกาส เพราะเวลามันก็เหมือน ๆ กัน นั่นแหละ มันก็ ๒๔ ชั่วโมงต่อวัน ถ้าเราขยันเหมือนกับที่เขาไปเรียนพิเศษ มันก็ย่อมมีความรู้มีความสามารถเหมือนกันนะ

ขอให้มีความตั้งใจตั้งมั่นเขาเรียกว่าเป็นคนมีสมาธิ เป็นคนขยันหมั่นเพียร ทำงานอ่านหนังสือมันไม่ตายหรอก อย่างมากก็เหนื่อย เหนื่อยแต่มันคุ้มค่านะ เพราะเหนื่อยในทางที่ดีที่ถูก

นักเรียนทุกคนต้องตั้งใจใหม่ เรามาเข้าค่ายปฏิบัติธรรมเรารู้หลักเกณฑ์ในชีวิต สิ่งไหนมันจะนำเราไปสู่ความสุข สิ่งไหนมันจะนำเราไปสู่ความดับทุกข์ ถ้าเราไม่ตั้งใจใหม่การเปลี่ยนแปลงของเราไปในทางที่ดีมันจะเปลี่ยนแปลงไปได้อย่างไร มันก็เป็นเหมือนเดิมเป็นคนเก่า

นักเรียนพากันคิดให้เป็นนะ มองดูคนในหมู่บ้านของเรา ส่วนใหญ่เป็นคนยากคนจนมีหนี้ มีสิน เป็นกรรมกรเป็นเกษตรกร อยู่ในครอบครัวอยู่ด้วยความยากลำบาก ตกนรกทั้งเป็น เงินก็ไม่พอใช้

เป็นหนี้เป็นสินนะ จะอยู่จะกินจะนอนก็อด ๆ อดยาก ๆ มีการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างสามีภรรยาบุตรธิดาบ้านใกล้เรือนเคียง ตอนเย็นก็พากันกินเหล้ากินเบียร์ พากันดื่มเหล้าขาว ทำกันอย่างนี้แทบทั้งนั้น มันเพราะอะไร นักเรียนนักศึกษาลองวิเคราะห์ดู...

ถ้าเรามาวิเคราะห์ดูก็เพราะความที่เกียจคร้านตั้งอยู่ในความประมาท เมื่อวัยเด็กไม่ตั้งใจเรียนตั้งใจศึกษา ไม่ตั้งใจทำงาน ปัญหามันถึงได้เป็นอย่างนี้ **ถ้าเราเป็นอย่างนี้เหมือนเขา เรามันจะมีความสุขเหรอ...?**

มันไม่มีความสุข มันมีแต่ความทุกข์ คนไม่ตายก็ตกนรกทั้งเป็นแล้ว

การที่เรามาพัฒนาเราเองก็คือ การพัฒนาในการเรียน การศึกษา พัฒนาให้เราเป็นคนขยัน เป็นคนหนักแน่นตั้งมั่นในความดี คำเรียกว่า เป็นคนมีสมาธิเป็นคนมีปัญญา

ความเป็นอยู่ของคนชนบทส่วนใหญ่จะเป็นคนยากจนเป็นชนชั้นกรรมกรเกษตรกรเป็นคนใช้แรงงาน เป็นคนขายแรงงาน เพราะด้อยใน

การเรียนการศึกษา ไม่มีความรู้ไม่มีปัญญาในการทำมาหาเลี้ยงชีพ
คิดไม่ค่อยจะเป็น

นักเรียนก็เป็นคน ๆ หนึ่งที่อยู่ในชนบท ต้องเป็นคนที่มีหัวใจ
หัวใจนะ รู้จักการพัฒนาตนเองด้วยการเป็นผู้ที่ตั้งเรียนตั้งใจศึกษา
แก้ไขตัวเองปรับปรุงตัวเอง แก้ไขถิ่นฐานบ้านเกิดเมืองนอนของตัวเอง
อย่าได้พอใจในการไปเป็นลูกน้องเขาไปขายแรงงานนะ ถ้าเราไม่รู้จัก
คิดมันก็ไม่ต่างจากวัวควายสมัยก่อนที่เขาใช้ลากเกวียนไถนา **เรามันก็
พอ ๆ กัน ตื่นขึ้นมา ก็ให้เค้าไปใช้งานเหมือนกับวัวเหมือนกับ
ควาย**

มันสาเหตุมาจากอะไรละ...? ให้นักเรียนรู้ละ มันสาเหตุ
มาจากที่เราไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ ไม่ตั้งใจเป็นคนขยันหมั่นเพียร
นักเรียนทุกคนในโรงเรียนต้องแข่งขันกันนะ แข่งขันกันในการทำความคิด
ให้มีความรู้ความสามารถมันทัดเทียมกับคนอื่นเขา ต่างคนก็ต่างตั้งอก
ตั้งใจเรียนให้เต็มที่

คนเราหัวใจอาจจะใกล้เคียงกัน แต่ความขยันความอดทน
ความพากเพียรที่มันคงเส้นคงวาเสมอต้นเสมอปลายนี้สำคัญ

ยกตัวอย่างมีเด็กชายอยู่คนหนึ่ง เป็นคนหัวดีพอบานกลาง เขาเห็นโทษในความยากจน เขาอดทนขยันหมั่นเพียรเรียนหนังสือ พ่อแม่ไม่มีเงินไม่มีสตางค์ส่งเสียเรียนพิเศษเขาก็ขวนขวายของเขาเอง สุดท้ายเขาก็เอ็นทรานซ์ติดนักศึกษาแพทย์จนได้ ความยากจนนั้นไม่ได้กั้นคุณงามความดีของเขาเลย เมื่อเขาเป็นคุณหมอเป็นนายแพทย์ เค้ามียศรอบครัวมีภรรยาลูกเขาก็เกิดมาสามคน หัวดีนี้ไม่สำคัญเท่ากับความขยันความอดความทน ให้มันขยันมาก ๆ ทนไว้มาก ๆ แล้วมันจะได้ดี สุดท้ายลูกเค้าทั้งสามคนก็ติดนักศึกษาแพทย์แล้วก็ไปเป็นคุณหมอทั้งสามคน ทั้งที่ลูกเขาก็ไม่ใช่หัวดีกว่าเพื่อน มันก็พอ ๆ กันนั่นแหละแต่ว่ามันขยันต่างกัน

ปีนี้ทางรัฐบาลเค้ามองเห็นการเรียนการศึกษานี้เป็นสิ่งที่จะพัฒนาให้คนในชนบท เพื่อให้มีฐานะอยู่ดีกินดีทัดเทียมใกล้เคียงกับคนในเมือง เพราะคนชนบทยังด้อยการพัฒนาสติปัญญาอยู่มาก รัฐบาลเลยลงทุนซื้อแท็บเล็ตเพื่อที่จะให้เข้าถึงการเรียนการศึกษาที่ก้าวไกลทันคนในเมือง

ให้นักเรียนทุกคนรู้ไว้นะ แท็บเล็ตนั้นมันมีทั้งคุณและโทษ ถ้าเราเอาไปใช้ในการเรียนการศึกษาหาความรู้มันดี เพราะเราไม่ต้องซื้อหนังสือไม่ต้องแบกกระเป๋าไปโรงเรียน เราต้องการความรู้อะไร เราก็กดดูอยู่ในแท็บเล็ตนั้น มันเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกให้แก่เด็กเรียนมากนะ ถ้าเราเอาไปใช้ผิดประเภท เช่น เราเอาไปเล่นเกมอินเทอร์เน็ต ดูหนังฟังเพลง ติดต่อกับเพื่อน สิ่งเหล่านั้นมันก็เป็นโทษแก่เรา เราเอาไปใช้ผิดประเภทนั้นแหละ คืออันตรายหลุมลึกหลุมใหญ่ที่จะให้เราติด ให้นักเรียนทุกคนรู้ดี ๆ นะ ต้องควบคุมตัวเองให้ได้ ต้องใช้เทคโนโลยีแท็บเล็ตเพื่อการเรียนการศึกษาเท่านั้น ต้องหักห้ามใจตัวเองไว้ให้ได้นะ

เทคโนโลยีสมัยใหม่ก็เป็นความจำเป็นนะเพราะบ้านเมืองเขาพากันพัฒนาไปไกล เราก็ต้องพัฒนาให้ก้าวไกลทันเขา แต่สิ่งที่สำคัญเราต้องเอาเทคโนโลยีหรือแท็บเล็ตไปใช้ ให้มันถูกต้องถูกวิธี พ่อแม่เราบังคับบอกกล่าวให้สติเรา ให้เรา รู้จักฟังคุณพ่อคุณแม่ คุณครูบอกกล่าวเราให้เรา รู้จักฟังคุณครู ถ้าคุณพ่อคุณแม่บอกว่าไม่ดี เราต้องหยุด ถ้าคุณครูบอกว่าไม่ดีเราต้องหยุดนะ ถึงเราไม่อยากจะหยุด เราก็ต้องหยุด

พ่อแม่คือพรหมลิขิตของเรา ท่านลิขิตให้เราเป็นคนดีเป็นคนขยันเป็นคนเสียสละ คุณครูท่านเป็นพรหมลิขิตของเรา ท่านลิขิตให้เราเป็นคนขยันเป็นคนตั้งใจเรียน เป็นคนเสียสละ เป็นผู้ที่กระตือรือร้นในการเรียนการศึกษา ไม่ใช่แค่ขี้เกียจขี้คร้านมีความสุขมีความสุขรับผิดชอบในการเรียน ตัวนักเรียนเองก็ต้องเป็นพรหมลิขิตของตัวเองนะ

พรหมก็ได้แก่ พรหมวิหารทั้ง ๔ คือ มีความเมตตาต่อตนเอง เมื่อมีความเมตตาตนเอง ก็ต้องทำความดี เขาเรียกว่าเป็นผู้มีเมตตา มีความกรุณาสงสารตัวเองว่าถ้าไม่ตั้งใจเรียนหนังสือไม่เสียสละไม่ตั้งใจทำงานในอนาคตเราก็ต้องทุกข์แน่ ๆ มีความมูทิตา มีความยินดีในสิ่งที่เรากำลังทำ เพราะเราได้ทำดีแล้วทำถูกต้องแล้ว เราต้องมีความสุขในการทำความดี เพราะความดีเป็นความมงคลเป็นความประเสริฐที่ลิขิตเราไปสู่ความดับทุกข์ มีอุเบกขาวางเฉยต่ออารมณ์ มันขี้เกียจก็ต้องทำ มันขยันก็ต้องทำ ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่เห็นแก่กินแกล่นอนแกล่เล่นแกล่เที่ยว ต้องบังคับจิตใจตัวเองให้ได้ ต้องวางเฉย ไม่ทำตามกิเลส สรูปแล้วตัวเราเองนี่แหละ จะเป็นพรหมลิขิตของเราเอง ให้นักเรียนทุก ๆ คนพากันเข้าใจนะ เพราะว่าปัญหาต่าง ๆ ทั้งหมดนี้

มันไม่อยู่ที่คนอื่น มันอยู่ที่ตัวของนักเรียนเอง ต้องแก้จากสิ่งที่มันไม่ดีให้มันดี สิ่งที่ดีแล้วก็ให้มันดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

นักเรียนมาเข้าคอร์สปฏิบัติธรรมครั้งนี้ก็ให้ถือว่าเป็นนิमितหมายที่ดีที่จะได้เปลี่ยนแปลงชีวิตใหม่เป็นมนุษย์สายพันธุ์ใหม่นะ สายพันธุ์ขยัน พันธุ์ไม่ชู้เกียจชู้คร้าน เป็นสายพันธุ์ประพฤติปฏิบัติตามในหลวง เป็นสายพันธุ์ตามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา เป็นสายพันธุ์ปฏิบัติเดินตามรอยของพระพุทธเจ้า พันธุ์ชู้เกียจชู้คร้านพันธุ์ที่จะนำเราไปตกนรกทั้งเป็นเราถือว่าเราพากันมาละมาทิ้งกันให้หมด

คนเรามันเปลี่ยนแปลงตัวเองได้ คนเราจะได้ดีได้ดีก็ต้องแก้ไข
คนผู้มีสติมีปัญญาก็ต้องพัฒนาตนเอง

คุณพ่อเราคุณแม่มีความมุ่งหวังในลูกทุก ๆ คน เค้าคิดว่าลูกเค้าต้องเป็นคนดี มีความสามารถเป็นคนเก่งเป็นคนฉลาด ถ้าโตขึ้นครอบครัวเค้าคงจะมีความสุขมากกว่านี้ นักเรียนทุก ๆ คนอย่าให้พ่อแม่ครูบาอาจารย์ได้ผิดหวังในตัวเรานะ

ธรรมะที่เราฟังในการบรรยายนี้ก็ให้น้อมเข้ามาใส่ใจ อย่าได้เข้าหูซ้ายทะลุหูขวาไปเหมือนกับไม่มีอะไรเลย นี่เป็นพระธรรมคำสั่งสอนของ

พระพุทธเจ้า ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ทุกคนพากันไป
ประพฤติปฏิบัติ

**นักเรียนทุก ๆ คนก็จะเข้าถึงความสุขความสงบความดับ
ทุกข์ที่แท้จริงด้วยกันทุกท่านทุกคนเทอญ...**

พระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ที่องค์พ่อแม่ครูอาจารย์เมตตาให้นำมาบรรยาย
เข้าวันพุธที่ ๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

อบายมุขกับนักเรียนนักศึกษา...

เรื่องอบายมุขต่าง ๆ ที่จะนำพาชีวิตของเราตกต่ำ ให้นักเรียน นักศึกษาเข้าใจในเรื่องอบายมุขให้ดี ๆ เป็นผู้เห็นภัยเห็นโทษอย่าได้ พากันเสพ พากันดื่ม พากันเล่น พากันเที่ยว จะเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้เกิดความเสียหาย นักเรียนเป็นผู้มีจิตใจขาวบริสุทธิ์ อย่าให้จิตใจเปรอะเปื้อนมัวหมอง สิ่งไม่ดีก็อย่าพากันไปแตะต้อง อย่าพากันอยากลองอยากศึกษา

คนที่เขาติดบุหรี่ เริ่มแรกเขาก็ไม่ต้องการที่จะให้มันติดบุหรี่ เห็นเขาสูบก็นึกอยากลองกับเขาบ้างว่าทำไมเขาถึงสูบ สุดท้ายก็เลยเป็นคนติดบุหรี่ คนที่เขาติดเหล้าติดเปียร์ เริ่มต้นเขาก็ไม่ต้องการที่จะเป็นคนติดเหล้าติดเปียร์นะ เขาเห็นเพื่อนดื่มครั้งแรกก็ไม่อยากดื่มหรอก แต่เพื่อนเขาชวนก็เลยเอากับเขาบ้าง สุดท้ายเลยกลายเป็นคนติดเหล้าติดเปียร์

การพนันก็เหมือนกัน ใหม่ ๆ ก็ดูเขาไปเฉย ๆ นาน ๆ ไปก็เล่นกับเขาบ้าง ผลสุดท้ายก็เป็นคนติดการพนัน ชื่อว่าการพนันมันไม่ดี

ซักอย่าง การที่ไปเที่ยวไปเล่นก็เหมือนกัน ถ้าเราไปเล่นไปเที่ยวมันก็ต้องติด

ยาเสพติดทุกอย่างมันเป็นของไม่ดี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่าง ๆ มันเป็นของไม่ดี การท่องเที่ยวมันเป็นสิ่งที่ไม่ดี นักเรียนต้องตั้งมั่นไว้ให้ตึนนะ อย่าพากันทำอย่าพากันปฏิบัติมันจะทำให้สิ่งที่ไม่ดีเรื่องให้มันเป็นเรื่อง เรื่องเล็ก ๆ ก็จะเป็นเรื่องใหญ่ ประวัติศาสตร์ เรารู้เพราะเราได้ดูอยู่แล้วทุก ๆ วัน ที่มันมีปัญหาในครอบครัวอยู่ในบ้านในสังคมก็เพราะเรื่องยาเสพติด เรื่องเครื่องดื่ม เรื่องเล่นเรื่องเที่ยว

**สิ่งที่มันไม่ดีเราอย่าไปอยากทำ อย่าลอง ถ้ามันติดแล้ว
นี่มันอยากที่จะเอาออกได้**

ผู้ที่เขาดื่มเขาเสพเขาเที่ยว เขาก็พยายามที่จะชักชวนเราให้เป็นพรรคเป็นพวกของเขา เราอย่าไปคิดว่าถ้าเราไม่ดื่มไม่เที่ยวแล้วจะเข้ากับเพื่อนไม่ได้เข้ากับสังคมไม่ได้ เราจะไปคิดอย่างนั้นไม่ได้มันไม่ถูก สิ่งไหนไม่ดีเราอย่าไปแตะต้อง เราอย่าไปทำ ถ้าเราไปทำมันต้องติดแน่นอน

คนเราอยู่ดี ๆ สติสัมปชัญญะมันก็ไม่ค่อยจะสมบูรณ์อยู่แล้ว
เมื่อเราไปกินเหล้า กินเบียร์ เล่นการพนัน เราก็ยิ่งไม่มีสติ

พวกเหล้า เบียร์ บุหรี่ มันเป็นธุรกิจของคนที่เห็นแก่ตัว รู้ว่า
เหล้าไม่ดี เบียร์ไม่ดี บุหรี่ไม่ดีก็พยายามที่จะผลิตออกมาจำหน่าย
ไม่คำนึงถึงความดีความถูกต้อง มันเป็นธุรกิจที่เห็นแก่ตัวมาก

ธุรกิจอันนี้มันพากันทำมาเป็นร้อย ๆ ปีแล้ว มีการออก
กฎหมายรองรับอีกด้วยว่า เหล้าเบียร์ที่เสียภาษีตลอดการเล่นพนัน
ถ้าเสียภาษีให้รัฐบาลไม่เป็นไร ถ้าเป็นเหล้าเถื่อนไม่ถูกต้องผิดกฎหมาย
ความเป็นจริงแล้วจะเป็นเหล้ารัฐบาลหรือเหล้าเถื่อนเหล้าชาวบ้าน
ถ้าใครดื่มมันก็เมาเหมือนกันทั้งนั้นแหละ

เมื่อนักเรียนนักศึกษาแก้ปัญหาไม่ให้เกิดำจำหน่ายไม่ได้ อย่างนี้
เราก็ต้องกลับมาแก้ที่ตัวเราเอง เราไม่ต้องพากันไปดื่มไปเสพ
ในอนาคตเราเป็นคุณพ่อคุณแม่เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ เราจะได้บอกลูก
สอนหลาน ลูกหลานเขาถึงจะเชื่อฟังเรา

ทุกวันนี้เราเห็นคุณพ่อคุณแม่พากันดื่มเหล้า พ่อแม่บอกเราว่า
เหล้าบุหรืการพนันไม่ดี แต่เราก็เห็นพ่อแม่ดื่มพ่อแม่สูบ เราก็ไม่เคารพ

เลื่อมใส ถ้าบอกว่าเหล้าเบียร์บุหรืไม่ดี ทำไมพ่อแม่ดื่มพ่อแม่สูบบุณครูก็ย้งดื่มย้งสูบอืก ท่านก็ไม่อยากสูบไม่อยากดื่มหรอก แต่ว่าไปดื่มไปสูบเข้าแล้วมันติด มันละล้าปาก

นักเรียนเป็นผู้ที่มีกายบรสิฐฐีมีใจบรสิฐฐี ให้นักเรียนทุกคนตั้งมั่นในความดี ในความถูกต้องนะ คนที่เขาเกิดมามาก่อนนะเราดูตัวอย่างเค้าสิ่งไหนที่มันไม่ดีเราอย่าไปทำตามอย่างเขา สิ่งไหนมันดีเราพยายามต่อ ยอดสืบทอดคุณธรรมความดี

งานวันเกิดก็พากันดื่มเหล้า งานวันแต่งก็ดื่มเหล้า งานฉลองอะไรต่าง ๆ ก็ดื่มเหล้า มันเป็นประเพณีสืบต่อ ๆ กันมา แต่มันไม่ใช่วัฒนธรรมไม่ใช่คุณธรรมนะ

ช่างหัวมัน... ใครจะดื่มใครจะเล่นใครจะเที่ยวก็ช่างหัวมัน มันเรื่องของเขาเรื่องของคนอื่น

สงกรานต์ปีหนึ่ง ปีใหม่ปีหนึ่ง คนตายเพราะดื่มเหล้าดื่มเบียร์นี้มันหลายร้อยคน พิกาก็หลายร้อยคน มันเป็นประเพณีที่ตกต่ำ ชั่วช้า มันไม่ใช่วัฒนธรรมไม่ใช่คุณธรรม ให้นักเรียนพากันเข้าใจให้ดี ๆ นะ

สมัยบรรพบุรุษเมื่อหลายร้อยปีก่อน หมู่บ้านหมู่หนึ่งจะมีคน
ดื่มเหล้านี้ก็ไม่เกิน ๔ คน ๕ คนนะ แต่ทุกวันนี้ เด็กสิบกว่าขวบก็เริ่ม
ดื่มเหล้าเป็นแล้ว แสดงว่าประเพณีที่มันไม่ดีนี้มันขยายพันธุ์ไปมาก
ทีเดียว

ชีวิตกรรมกร ทำงานก่อสร้าง ทำงานรายวัน ทำงานโรงงาน
ได้เงินวันละสองร้อย สามร้อยบาท เอาไปดื่มเหล้าสูบบุหรี่ มันก็หมดไป
แล้วครึ่งหนึ่ง เงินที่จะซื้อข้าวสาร ซื้อกับข้าว ซื้อแพ็บ ซื้อสบู่ ค่าน้ำ
ค่าไฟมันก็ไม่เพียงพอ เพราะว่าตอนค้าตอนเย็นก็พากันร่วมวงดื่มเหล้า
ดื่มเบียร์กัน มันจะเอาเงินที่ไหนมาเลี้ยงครอบครัว ทำให้เกิดมีปัญหา
ทะเลาะเบาะแว้งระหว่างภรรยาสามี เป็นเหตุให้เกิดปัญหาหย่าร้าง
ลูก ๆ ก็มีปัญหารื่องยาเสพติด เพราะเริ่มต้นมาจากเหล้าจากเบียร์
นี่เองทำให้ต้องกู้เงินนอกระบบ จะกู้เงินทางธนาคารเราก็ไม่มีทรัพย์สิน
สมบัติที่จะไปค้ำประกัน คนที่เป็นหนี้เป็นสินนี้มันทุกข์มากนะ มันนอน
ไม่หลับ ยิ่งนอนไม่หลับก็ยิ่งเอาเหล้ามากิน มือกายหน้าผากไม่พอ
มันอยากเอาขามากายหน้าผากอีกนะคนเป็นหนี้เป็นสินนี้

คนที่เห็นนี้เป็นสินนี้เป็นคนที่ดีจนรักทั้งเป็นนะ เดินอยู่ก็เป็น
ทุกข์นั่งอยู่ก็เป็นทุกข์ นอนอยู่ก็เป็นทุกข์ สาเหตุเพราะอะไร สาเหตุก็
เพราะเรากินเหล้า กินเปียร์ สูบบุหรี่ เล่นการพนัน อยากร่ำอยากรวย
แล้วก็พยายามซื้อหวยมันก็ไม่ถูก ยิ่งซื้อก็ยิ่งถูกกินรวบหมด สลาก
กินรวบ มันไม่ได้เป็นสลากกินแบ่ง วันหนึ่ง ๆ ก็มีแต่คิดเรื่องที่จะ
ถูกหวย มันเพราะอะไร นักเรียนลองคิดดูนะ มันเป็นเพราะเรากินเหล้า
สูบบุหรี่ เล่นการพนันนี่แหละ

เราเป็นนักเรียนยังเป็นเด็กให้ตั้งใจไว้ดี ๆ นะ ให้ตั้งอธิษฐานจิตไว้เลยว่า เกิดมาชาตินี้ จะไม่ดื่มเหล้า ดื่มเบียร์ สูบบุหรี่ เล่นการพนัน ตั้งไว้ในใจเลย คนเรามันต้องตั้งใจสิ่งไหนมันไม่ดีอย่าไปทำ คนที่ไม่ดื่มเหล้า ดื่มเบียร์ ไม่เล่นการพนันนี้ทุกคนเคารพนับถือนะ ถือว่าเป็นคนดี เคารพดีดี

เราอย่าไปคิดว่าถ้าเราไม่ดื่ม ไม่เล่นเราจะเป็นคนไม่มีเพื่อน ถ้าเราเป็นคนนิสัยดี เป็นคนที่เสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว มีเมตตา มาก ๆ พุดเพราะ พุดสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ยกตนข่มท่าน มีเงินมีสตางค์ มีทรัพย์สินสมบัติ คนทั้งหลายเขาก็อยากมาเป็นเพื่อนเป็นฝูง

ถ้าเราเป็นคนขี้เหล้าเมายาติดการพนัน เป็นคนยากคนจน ใครอยากจะคบค้าสมาคม เมื่อเราเป็นคนยากจน เขาก็คงเราจะไปยืมเงินยืมสตางค์เขา

เรื่องที่ได้เที่ยวโน่นเที่ยวนี้นั้นก็ไม่ได้นะ ไปเที่ยววงาน ไปเที่ยวผับ เที่ยวบาร์ ไปขับรถเที่ยว ไปเที่ยวคอนเสิร์ต ดูหนังฟังเพลง ร้องเพลงคาราโอเกะตามร้านอาหาร ถือว่าสถานที่นั้นเป็นสถานที่ “อโคจร” คนดีนิสัยดีไม่ควรไปไม่สมควรที่จะไป มันอาจจะจะมีเรื่องมีปัญหา มันอาจจะถูกหลอกหลงได้ ใครเขาจะไปเล่นไปเที่ยวก็ช่างหัวเขา ปัญญาของเขายังมีน้อยอยู่ เขาคิดไม่ได้ก็ปล่อยให้เขาไป เราอย่าได้ทำเหมือนเขา

คนที่เขาเปิดผับเปิดบาร์เปิดร้านเกมส์อินเทอร์เน็ตพวกนี้ มันเป็นคนพวกที่เห็นแก่ตัวรู้ว่าสิ่งเหล่านี้มันไม่ดีก็พากันประกอบอาชีพบางที่มันก็มีอาชีพที่มันไม่ดีไม่งามแฝงอยู่

คนขี้เกียจมากเห็นแก่ตัวนี้ก็ไม่คำนึงถึงความผิด อันไหนมันจะได้เงินได้สตางค์ก็ทำหมด ก็ถือว่าคนที่มาดื่มมาเที่ยวมาบริโภคนี้มันไม่ใช่ญาติพี่น้องเขา มันเป็นเพียงลูกค้าที่นิสัยไม่ดี หลงมก

มาเที่ยว มาเล่น มาตี๋ม บางทีก็เปิดบริการเกินเวลา เป็นมิจฉาอาชีพ
เป็นอาชีพที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง นักเรียนก็ให้เข้าใจนะ โลกมันก็เป็นอย่าง
นี้แหละ เราใหญ่เราโตมาเราอย่าไปทำเหมือนเขา อย่าไปค้าไปขาย
อย่าไปทำอาชีพอย่างนั้น

สำหรับนักเรียนในเรื่องยาเสพติดให้ทุกคนตระหนักให้ดี ๆ
พวดยาบ้า ยาอี อย่าได้ไปเสพไปพัวพันนะ ถ้าเรารู้ว่าเพื่อนของเรา
คนไหนเสพ ถ้าใครยุ่งเกี่ยวอย่าไปใกล้เขาอย่าไปยุ่งกับเขาเด็ดขาด

โรงเรียนหนึ่ง ๆ นะ เขาพยายามที่จะเอายาบ้าเข้ามาจำหน่าย
ในโรงเรียนของเราละ บางทีมันก็เป็นนักเรียนคนใดคนหนึ่ง ให้นักเรียน
ทุกคนสังเกตดูให้ดี ๆ คนไหนมันติด เมื่อมันไม่ได้เสพยาจะมีอาการ
ผิดปกติ มีอาการไม่ปกติ ลูกสั่นลูกกลน จิตใจฟุ้งซ่าน กระวนกระวาย
ใจมันไม่สงบเพราะเขาไม่ได้เสพยา

ยาบ้านี้ ผู้จำหน่ายเขาจะพยายามหาวิธีให้เด็กเยาวชนเสพ
เมื่อเสพยาแล้วมันก็ย้อมติด เมื่อติดแล้วมันก็อยู่ไม่ได้ มันก็ต้องจำหน่าย
ถ้าไม่จำหน่ายก็ไม่มีเงินที่จะเสพยานั้น ทั้งเป็นผู้จำหน่ายทั้งเป็นผู้เสพ
เลยทีนี้ อยู่ในหมู่บ้านหมู่บ้านหนึ่งส่วนใหญ่มักมีคนติดยาบ้า

นักเรียนทั้งหลายก็ให้พากันระวังตัวให้ดีนะ อย่าได้พากันพลัดท่าเสียทีให้แก่ยาเสพติด เพราะว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่เลวร้ายยากที่จะแก้ไขได้ เพราะมันทำลายประสาททำลายระบบสมอง ทำลายสติทำลายปัญญา

ปกติคนเรามันก็ติดอยู่แล้ว ติดสุขติดสบาย ติดชู้เกี้ยวชู้คร้าน ติดไม่ยอมทำงาน ไม่อยากเรียนหนังสือ อยากจะเล่นจะเที่ยว มันก็ติดแปะอยู่แล้ว ถ้าเราไปติดยาเสพติดอีกเขาเรียกว่ามันเรื่องใหญ่ มันไม่ใช่เรื่องเล็กนะ **“หลงทางมันเสียเวลา หลงติดยาเสพติดเสียอนาคตนะ...”**

สิ่งเสพติดอย่างหนึ่งที่น่าเป็นห่วงก็ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก ไอแพด ไอโฟน นักเรียนทุกวันนี้ก็พยายามอยากจะได้โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ ไอแพด ไอโฟน

โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ ไอแพด ไอโฟน นี่เป็นวัตถุอันตรายและมีคุณประโยชน์ ถ้าเราไปใช้ไม่ถูกต้องมันจะนำความเสื่อมมาให้แก่เราได้ พวกเด็ก ๆ มันติดโทรศัพท์มือถือ ติดไอแพด ไอโฟนกันมากนะ เพราะในโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ ๆ มันทำอะไรได้หลายอย่าง

ราคาก็ไม่แพงเกิน เอาமாகดฟังเพลงก็ได้ เล่นอินเทอร์เน็ตก็ได้ เล่นเกมส์ก็ได้ ส่งข้อความหาเพื่อนก็ได้

วันหนึ่ง ๆ เด็ก ๆ จะอยู่แต่กับการกดโทรศัพท์มือถือ เล่นไอแพด ไอโฟน จะอยู่เฉย ๆ ไม่เป็น อยู่หนึ่ง ๆ ไม่เป็น มันจะกลายเป็นคนสมาธิสั้น มันคิดอะไรขึ้นมาได้ก็กดโทรศัพท์ กดไอแพด ไอโฟน คิดถึงใครก็กดโทรศัพท์ กดไอแพด ไอโฟน เมื่อใจของเรามันส่งออกข้างนอกเยอะ ๆ มาก ๆ ปัญหาต่าง ๆ มันก็เกิดขึ้นกับใจของเรา เรื่องไม่มีมันก็มี เรื่องเล็กมันก็เป็นเรื่องใหญ่ เรื่องใหญ่มันก็ยิ่งระเบิดไปเรื่อย โทรศัพท์มือถือ ไอแพด ไอโฟน ก็มีไว้สำหรับใช้ในธุรกิจหน้าที่การงาน โทรหาพ่อหาแม่ ไม่เอามาใช้กดดูหนังฟังเพลง

สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งเสพติด เปรียบเสมือนนรกหลุมเล็กหลุมใหญ่ที่มันดักเรา เราที่เป็นนักเรียนนักศึกษาเป็นกลุ่มพวกปัญญาชน ปริญาตรี ปริญาโท ปริญาเอก ถึงเวลารับประทานก็ไม่รับประทาน ถึงเวลานอนก็ไม่นอน มัวแต่เล่นโทรศัพท์ เล่นอินเทอร์เน็ต ไอแพด ไอโฟน จนเสียสมอง เสียศักยภาพหมด จนเป็นคนสมองเบลอ สมองเสื่อม แทนที่ระบบสมองสติปัญญาจะก้าวไปไกล

กว่านี้ ถูกโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ ไอแพด ไอโฟน เล่นงานจนเสียภาพหมดสภาพ นักเรียนอย่าพากันมองไกลนะ สิ่งเหล่านี้สำคัญนะ เราใช้โทรศัพท์มือถือ ใช้คอมพิวเตอร์ ไอแพด ไอโฟน มันมีทั้งคุณและโทษนะ

เรื่องการขับขี่รถมอเตอร์ไซด์นี่เป็นสิ่งที่สำคัญมาก คนที่เค้าขี่มอเตอร์ไซด์ให้ลูกเท่ากับซื้อโลงศพมาใส่ลูกนี่แหละ เพราะเด็กเมื่อได้ขี่มอเตอร์ไซด์จิตใจมันคึกคะนอง ประเทศไทยมันถึงมีเด็กแว้นกันมาก มันไม่กลัวตายอีกด้วย คนเค้าถึงพูดกันว่า “ถ้าเราขี่มอเตอร์ไซด์ให้ลูกต้องทำใจไว้เหมือนกับเราซื้อโลงศพนี้แหละ” เพราะว่ามันจะเกิดอุบัติเหตุเมื่อไหร่ก็ไม่รู้ เพราะเด็กมันคึกคะนอง นักเรียนถ้าคนไหนขับขี่มอเตอร์ไซด์ต้องระมัดระวังตัวให้ตึนะ อย่าไปขับเร็วเกิน เช่น เราขับขี่อยู่ในหมู่บ้านอย่างนี้เราก็อย่าไปขับขี่เร็ว ทางโค้งเราก็อย่าไปขับขี่เร็ว ถ้าทางตรง ๆ เราอย่าขับขี่เร็วเกิน เดี่ยวชาวบ้านเขาว่าให้เราว่า “มันจะรีบไปตายที่ไหน...”

เรื่องการใช้เงินใช้สอยต่างค่นี่ก็เป็นเรื่องที่สำคัญนะ ให้นักเรียนรู้จักยับยั้งชั่งความคิด อย่าไปใช้เงินมากเกินไป จะทำให้คุณพ่อคุณแม่

ท่านลำบาก จะทำให้เราเป็นคนที่เสียนิสัย เห็นอะไรก็ซื้อไปหมด ต้องฝึกตัวเองเป็นคนรู้จักคิดรู้จักวางแผนในรายรับรายจ่ายในบ้านของเรา ในครอบครัวของเรา รู้จักอดรู้จักทนบ้าง ฝึกตัวเองไว้ดี ๆ จะได้เป็นคนไม่เป็นหนี้เป็นสินในอนาคต

เมื่อเราอยู่ในวัยเด็ก เราต้องฝึกตัวเองเรื่องรายรับรายจ่ายของตัวเอง ตลอดถึงคุณพ่อคุณแม่ครอบครัว บางที่คุณพ่อคุณแม่ท่านก็ไม่บอกเราว่าท่านไม่มีเงิน เราขอเท่าไรท่านก็ให้ท่านนั้น พยายามใช้จ่ายแต่สิ่งที่จำเป็น สิ่งไหนไม่จำเป็นก็อดเอาทนเอา เราจะได้เป็นคนมีสมาธิ มีสติ มีปัญญา ถ้าเราไม่อดไม่ทนเราก็เปรียบเสมือนรถคันหนึ่งมันไม่มีเบรก เมื่อมันไม่มีเบรกมันก็ไม่ปลอดภัยนะ

ให้นักเรียนมาพัฒนาที่จิตที่ใจ ให้ใจของเรามั่นสงบ อย่าไปทะเยอทะยานในวัตถุข้าวของเงินทองมากเกินไป ดูตัวอย่างในหลวงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท่านเป็นคนประหยัด เป็นคนมัธยัสถ์ รู้จักอดรู้จักออม อย่าได้ไปหลงในเสื้อผ้า รองเท้า ของหรู ๆ ของแพง ๆ เพื่ออวดเพื่อโชว์ เพื่อแข่ง เพื่อขັນ ถ้าเราจะอวดจะโชว์เราต้องอวดต้องโชว์สิ่งที่ดีกว่านั้น

อวดโชว์อะไรที่ดีกว่านั้น...?

อวดโชว์ที่เป็นคนขยันเป็นคนที่ไม่เสียสละ เป็นคนที่ไม่หลงวัตถุ ไม่ทะเยอทะยานในวัตถุ เป็นคนมักน้อยสันโดษยินดีในสิ่งที่มีอยู่ คะแนนสอบก็เป็นคนที่อยู่ในแนวหน้า อันนี้เราอวดได้โชว์ได้เพราะเป็นการแสดงความเห็นแก่ตัว

เรามันเป็นเด็กมันก็คิดอย่างเด็ก ๆ มีแต่อวดเพื่อนอวดฝูง ในทางวัตถุ ทำอย่างนั้นไม่ถูกนะไม่ดีนะ ทรัพยากรต่าง ๆ ที่เราใช้สอยบริโภคนี้ล้วนมาจากการเบียดเบียนการทำลายทรัพยากรของชาติของโลกนะ ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้ ภูเขา พื้นดิน แม่น้ำ ทะเล พ่อแม่เราหาเงินหาสตาจ์ล้วนมาจากการแย่งชิง มาจากคนอื่นสัตว์อื่นทั้งนั้น ถ้าเราทะเยอทะยานในวัตถุมากก็จะทำให้เราเป็นบาปเป็นกรรม

พระพุทธเจ้าท่านไม่ให้เราหลงวัตถุ ในหลวงของเรา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านไม่ให้เราหลงวัตถุ เพราะความสุข ความดับทุกข์ที่แท้จริงอยู่ที่จิตใจของเราสงบอยู่ที่เราเป็นคนเสียสละ เราจะมีความสุขมีความสะดวกสบายทางร่างกายมันก็แก้เหมือนกัน นั่นแหละ มันก็ตายเหมือนกันนั่นแหละ พวกเด็กนักเรียนทั้งหลาย

เราอย่าพากันหลงวัตถุนะ ให้เรามีเสื้อผ้าที่สะอาด มีร่างกายที่สะอาด โรงเรียนเราก็ต้องสะอาด ห้องน้ำห้องสุขาที่โรงเรียนเราก็ต้องสะอาด การดูแลความสะอาด รักษาส่วนรวมเรียกว่าเป็นความดีนะ

เรากลับไปที่บ้านของเรา เราก็ต้องไปช่วยเหลือพ่อแม่ทำการ ทำงาน ดูแลความสะอาด กวาดบ้าน เก็บที่อยู่ที่นอน ล้างภาชนะ ดูแล ห้องครัว ห้องน้ำห้องสุขาให้ดี ๆ เพื่อที่จะได้ช่วยแบ่งเบาภาระงานของ พ่อแม่ พ่อแม่ก็จะได้ปลื้มอกปลื้มใจ เพื่อเป็นการฝึกตัวเราเอง ฝึกจิต ฝึกใจฝึกการฝึกงาน เพื่อเราจะได้เป็นการเป็นงาน พ่อแม่จะได้ชื่นชมว่า ลูกเรานี้มันดีขึ้น รู้จักคิด รู้จักทำรู้จักช่วยเหลือภาระงานพ่อแม่ ทำอาหารก็เป็น ซักผ้าซักฟ่อนก็สะอาด ตื่นนอนก็รู้จักเก็บที่อยู่ที่นอน ไม่เหมือนแต่ก่อน แต่ก่อนตื่นขึ้นเตะผ้าห่มออกจากตัวแล้วก็เดินไป เหมือนหมาเหมือนแมว

ลูกฝรั่งเค้าพัฒนาไปไกลกว่าลูกคนไทยนะ เด็กลูกฝรั่งอายุ ๒ ขวบ ๓ ขวบ เค้าให้แยกที่นอนกับพ่อกับแม่ เมื่อเด็กตื่นขึ้นเค้าให้เด็ก เก็บที่อยู่ที่นอนแล้วก็ทำความสะอาดห้อง ดูแลห้องน้ำห้องสุขาให้ สะอาด เก็บขยะ โตมา ๘ ขวบ ๙ ขวบ เค้าทำอาหารรับประทานเป็น

อาหารฝรั่งเค้าก็ทำแบบง่าย ๆ ไม่ยุ่งยากเหมือนอาหารไทย แต่ลูกคนไทยเรานี้ก็บางที่เป็นหนุ่มเป็นสาวแล้วยังทำอะไรก็ไม่เป็น พวกนักเรียนต้องพัฒนาตัวเองตั้งแต่น้อย ๆ นะ จะได้ทั้งเป็นคนเรียนหนังสือดี หนังสือเก่งแล้วก็มีคุณธรรม การงานก็ดี ถ้าเราพากันไปเน้นตั้งแต่เรียนเก่ง เรียนพิเศษทิ้งพื้นฐานมันคงไม่ดีแน่ เมื่อมันจบสูง ๆ แล้วที่นี้มันจะเอาเปรียบคนอื่น มันจะทำอาชีพบนหลังคนอื่น เอาความสุขจากคนยากคนจน มันกลายเป็นผู้ที่กินบ้านกินเมือง เอาเปรียบบ้าน เอาเปรียบสังคม มันไม่ใช่คนดีคนมีคุณธรรมนะ

เรื่องเอาเปรียบเอารัดคนอื่นให้นักเรียนทุกคนคิดให้ดี ๆ นะ อย่าได้เอาเปรียบเอารัดคนอื่น เราเป็นนักเรียนเราต้องฝึกไว้ตั้งแต่เด็ก ๆ สังคมเราทุกวันนี้เป็นสังคมที่ไม่มีความสำนึกเรื่องบาปบุญคุณโทษ ไม่มีศีล ไม่มีธรรม ไม่มีคุณธรรม ไม่มีศักยภาพของความเป็นมนุษย์ ให้นักินเมืองซื้อสิทธิ์ ซื้อเสียง ซื้อคะแนน เมื่อเราเป็นประชาชนเป็นคนที่ทำผิดก่อน นักกินบ้านกินเมืองเขาก็พากันไปกินกันใหญ่ไปถลุงกันใหญ่

อย่างนี้ให้นักเรียนพากันคิดไว้ตั้งแต่เด็ก ๆ นะ เราใหญ่โตขึ้นมาเราจะไม่เป็นคนรับเงินจากนักกินเมืองที่เขาซื้อเสียงซื้อคะแนน เราจะไปโทษนักกินเมืองไม่ได้ เพราะเราเป็นคนให้เสียงให้คะแนนเขาไป ความผิดนี้มันเริ่มต้นจากชาวบ้านเริ่มต้นจากประชาชนนะ เพราะบ้านเมืองเรายากจนยังไม่ได้พัฒนา ที่มันยังไม่ได้เรียนไม่ได้ศึกษา สังคมที่ให้เค้าซื้อเสียงซื้อคะแนนได้ถือว่าเป็นสังคมที่ด้อยพัฒนา ด้อยการศึกษา จำไว้นะ เราใหญ่โตขึ้นมาเราจะไม่เป็นคนขายเสียงให้นักกินเมืองซื้อคะแนน มันเป็นบาปนะ ส่งเสริมคนไม่ดี ส่งเสริมมหาโจร ให้เค้าพากันมากินบ้านกินเมือง

ให้เราระลึกถึงโอวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้ พระเจ้าอยู่หัวตรัสว่า “ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้คนทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปรกติสุขเรียบร้อยจึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้” ความหมายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านให้เราส่งเสริมคนดีเพื่อปกครองบ้านเมืองนะ คนที่เอาเงินมาซื้อเสียงซื้อคะแนนแสดงถึงว่าเป็นคนไม่ดี เพราะว่าเค้า

ได้ทำความผิดตั้งแต่ที่เค้ายังไม่ได้เป็นนักกินเมือง นักการเมืองก็คือ
ผู้ที่ทำธุรกิจ ผู้ที่เป็นนายทุนมีความฉลาด ลงทุนเพื่อที่จะทำธุรกิจทำ
มาหากินเกี่ยวกับการเมือง เพื่อจะได้เป็นผู้ที่กินบ้านกินเมือง ให้
นักเรียนทุกคนเข้าใจไว้ดี ๆ นะ เมื่อเราใหญ่โตไปเราเป็นนักการเมือง
ระดับประเทศ นักการเมืองระดับท้องถิ่น เราต้องเป็นนักการเมืองที่
แท้จริงนะ เราอย่าพากันเป็นนักกินเมือง ถ้าเราเป็นประชาชน เราอย่า
เป็นประชาชนที่ส่งเสริมพวกที่กินเมือง...

พระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ที่องค์พ่อแม่ครูอาจารย์เมตตาให้นำมาบรรยาย

คำวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

ธรรมะสำหรับ "นักเรียน..."

คุณครูและนักเรียนได้พากันมานอนวัดมาประพฤติปฏิบัติธรรม วันนี้คุณครูและนักเรียนจะพากันกลับบ้าน เราได้มาเข้าค่ายปฏิบัติธรรมทั้งภาคปฏิบัติและความเข้าใจ ต่อไปยังเหลือภาคปฏิบัติที่คุณครูและนักเรียนจะได้นำไปปฏิบัติที่บ้านที่โรงเรียน

โรงเรียนก็หมายถึง ที่ที่เราไปเรียน ไปรู้ ไปศึกษาให้เข้าใจในการดำเนินชีวิต เพื่อไปประกอบอาชีพในการที่จะได้ทำ ได้ปฏิบัติในสิ่งที่ดี ๆ เป็นแผนที่ เป็นรูปแบบของชีวิตที่จะให้เราอยู่กันอย่างมีความสุข

เรื่องการประพฤติตัวหรือการปฏิบัติ ให้นักเรียนทุก ๆ คนเข้าใจว่ามันเป็นหน้าที่ เป็นสิ่งที่จำเป็น ถ้าเราไม่ประพฤติปฏิบัติ ตัวเราเองก็จะมีทุกข์ในอนาคต ลูกหลานเราเกิดมาในอนาคตเค้าก็จะได้รับความยากลำบาก

"ทุก ๆ คนต้องขยัน อดทน ตั้งมั่น เข้มแข็ง" ชีวิตของเราต้องสู้ต้องทนด้วยความ เหน็ดเหนื่อย ด้วยความยากลำบากทางกาย

...

ตั้งใจทำงานให้ดีที่สุด ตั้งใจเรียนหนังสือที่เรา กำลังเรียนอยู่ ให้ดีที่สุด...

เรามีความจำเป็นที่จะต้องบังคับตนเองในเรื่องกินเรื่องเล่น เรื่องเที่ยว พ่อแม่ของนักเรียนทุก ๆ คนเค็ดักพากันแก่ขึ้นทุกวัน มีหนี้มีสินกันพอสมควร เราต้องมาช่วยเหลือพ่อแม่เราด้วยการทำงาน ด้วยการรู้จักประหยัด เพราะสมัยทุกวันนี้อะไรทุกอย่างเราก็ต้องซื้อ เค็ดำหมด ถ้าเราไม่จำเป็นจริง ๆ ไม่ต้องซื้อไม่ต้องจ่าย

นักเรียนทุกคนทั้งหมดนี้ต้องตั้งใจดีไว้ดี ๆ... บุหรี เหล้า การพนัน สิ่งเสพติดทุกชนิด การเป็นคนเจ้าชู้ นี่เป็นหนทางที่จะให้นักเรียนทุก ๆ คนตกเป็นคนทุกข์ยากลำบาก **"นักเรียนทุกคนต้องไม่เสพ ไม่ทำ..."**

เพื่อนเรานะในบ้านในสังคม มันมีทั้งคนดีคนไม่ดี.. ให้นักเรียนทุกคนถือว่ามันเป็นเรื่องของเขา มันเป็นเรื่องของคนอื่นแะ มันเป็นเรื่องของคนขาดความเข้มแข็ง ไม่มีระเบียบ ไม่มีวินัยที่จะบังคับตนเอง ปลอ่ยให้ตัวเองเป็นคนดีบุหรี ดีดี เหล้า เล่นการพนัน ไม่มีศักยภาพในชีวิต นักเรียนทุกคนอย่าได้พากันไปทำอย่างนั้น...

ทุกคนมันใจอ่อนนะ... ส่วนใหญ่สมาธิไม่แข็งแรง จิตใจไม่แข็งแรง ทำกันไปตามเพื่อน ตามฝูง ตามสังคม ไม่เป็นตัวของตัวเอง

ให้นักเรียนอดเอา ทนเอา มันอยากคิดเราก็ไม่คิด มันอยากพูดเราก็ไม่พูด มันอยากทำเราก็ไม่ทำ เราอยากไปเราก็ไม่ไป ถ้าเราอดทนอย่างนี้แหละประมาณซัก ๗ วัน ใจของเราจะหยุด ใจของเราจะเย็นขึ้น ถ้า ๗ วันมันยังไม่เย็นก็ต้องอดทนต่อ ถ้าเราทำอย่างนี้จิตใจของเราจะเย็นขึ้นแน่นอน สมาธิของเราก็จะแข็งแรง

ทุกวันนี้ละ คนในครอบครัวของเรา ในบ้าน ในสังคมมีจิตใจที่ไม่แข็งแรงกัน รักษาใจตัวเองก็ไม่ค่อยได้ไม่ค่อยเป็น มันอยากไปก็ไป ไม่มีสติยับยั้ง มันอยากพูดอยากคิดก็ไม่มีสติยับยั้ง ถ้าเราไม่มีสติยับยั้ง สิ่งที่ไม่ดีมันก็ย่อมเกิดแก่เราแน่นอน ปัญหาที่มีปากมีเสียงทะเลาะกันของพ่อแม่เรา เราถึงเห็นประจำ ปัญหาที่เคঁาทะเลาะวิวาทกันมันถึงมีประจำ

นักเรียนได้รู้แจ้งเห็นแจ้งในสังคมเราว่าสังคมเราขาดสมาธิในจิตใจ ไม่ยับยั้งหัวใจ พวกกันทำตามความอยากความเห็นไม่ได้อบรมปมอินทรีย์ เราถึงเห็นเขากระโจนเข้าหา ความทุกข์กันเหมือนแมลงเมา

บินเข้ากองไฟ ไฟมันร้อนมีแต่จะไหม้เผาผลาญตาย กิเลสมันเป็นของร้อน มันเผาจิตเผาใจเราในชีวิตประจำวัน เราไม่ตายมันก็เผาเราเสียแล้ว นี่แหละมันเป็นนรกหลุมเล็กหลุมใหญ่เผาครอบครวัเรา เผาพ่อเผาแม่แล้วก็กลับมาเผาพวกเราอีก...

นักเรียนทุกคนต้องเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ไม่ทำตามใจตัวเอง ไม่ทำตามเพื่อน ไม่ทำตามสังคมที่เค้าทำกันผิด ๆ

นักเรียนทุกคนพยายามพัฒนาที่ใจตัวเอง เพราะความสุขความทุกข์ของมนุษย์อยู่ที่ใจของเราสงบ ใจของเราไม่วิ่งตามความคิดตามอารมณ์ ใจของเราต้องเป็นคนสงบไม่เป็นคนที่เกียจชู้คร้าน ความชู้เกียจชู้คร้านตัวเราก็คงไม่ชอบคนอื่นก็ไม่ชอบ ความชู้เกียจชู้คร้านทำให้ทุกคนเป็นคนยากจน ทุกคนต้องขยันหมั่นเพียร ต่อสู้อุปสรรค คือจิตใจของเราอย่าให้ใจของเรามันชู้เกียจชู้คร้าน อย่าให้ใจของเราอ่อนแอ

ปัญหาต่าง ๆ นั้นที่มันฉายออกมาข้างนอกมันมาจากจิตใจทั้งนั้น ที่ทำให้เราเป็นคนจน ติดเหล้า ติดบุหรี่ ชู้เกียจชู้คร้าน เป็นภัยต่อสังคม นิสัยไม่ดีมันก็มาจากจิตใจของเรานั้นไม่ได้ฝึกไม่ได้ควบคุม

นักเรียนอย่าไปคิดว่าเรายังเป็นเด็กนะ...! เป็นเด็กนั้นแหละดี
จะได้ฝึกตั้งแต่เด็ก ๆ โตมามันฝึกไม่ได้ เรามันติดขัดก็เลยซัดคร้านตามใจ
ตัวเอง เป็นคนแต่จะเอาตัวเองเป็นที่ตั้ง ไม่ได้เอาธรรมะไม่ได้เอาการ
เสียสละ ไม่มีอะไรทำให้เราจนได้ ไม่มีอะไรทำให้เรารวยได้ ไม่มีอะไร
ทำให้เรามีคุณธรรมได้นอกจากตัวเรา **"ทำดีมันได้ดี ทำชั่วมันได้ชั่ว"**
เราทุกคนเป็นผู้ก่อผู้สร้างทั้งนั้นแหละ

นักเรียนต้องเด็ดเดี่ยวเข้มแข็ง มีการประพฤติปฏิบัติดีให้มัน
ต่อเนื่องกันหลาย ๆ ปี อย่าได้ไปประมาทอย่าได้ไปทดลองในสิ่งที่ไม่ดี
ชื่อว่าการไม่ทำบาปทั้งปวง ทำแต่ความดี...

เราไม่ต้องไปโทษคุณพ่อคุณแม่เรา ว่าคุณพ่อคุณแม่เรายากจน
นั่นเป็นเรื่องของคุณพ่อคุณแม่ เรื่องของเราเราก็ต้องมาพัฒนา สร้าง
เหตุสร้างปัจจัยไม่ให้เป็นคนจน สร้างเหตุสร้างปัจจัยให้ตัวเองเป็น
คนที่มีประโยชน์ ไม่ว่าอะไรที่จะมายั่วยวนกวนใจ นักเรียนทุกคนต้อง
ผ่านให้ได้ อย่าได้เห็นกงจักรเป็นดอกบัว อดเอาทนเอา ให้ใจของเราสูง
อย่าให้ใจของเราต่ำเพราะมนุษย์คือผู้มีใจสูง ถ้าเป็นคนก็ทำ
สะเปะสะปะ ทั้งดีทั้งชั่ว

นักเรียนกลับไปบ้านต้องมีข้อวัตรปฏิบัติให้กับตัวเอง กราบพระ ที่หัวนอนของเรา บทสวดเล็ก ๆ น้อย ๆ เราก็ต้องฝึกท่องให้มันได้ นะโมฯ อรหังสัมมาฯ นังสมาธิทำใจสงบ ๆ ไม่ต้องคิดอะไร ท่องพุทโธฯ ติดต่อกันเป็นร้อย ๆ ครั้งอย่างนี้เป็นต้น ไม่ให้อารมณ์มันแทรกเข้าได้ มันเป็นคุณธรรมเป็นความดีที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ไม่ต้องอายใคร เพราะบ้านเราอาจจะไม่มีใครไหว้พระ ทำการงานอะไรต่าง ๆ บ้านเราสกปรกก็ปัดกวาด เก็บที่อยู่พื้นนอน เราอย่าไปปล่อยวาง ไม่ถูกต้อง ที่อยู่พื้นนอนก็สกปรก รอบนอกทั่วไปก็สกปรก ห้องน้ำ ห้องสุขาก็สกปรก นี่ก็หมายถึงความซึ่เกียจที่มันมีในจิตใจ

พระพุทธเจ้าท่านสอนให้ทำงานสิ่งเหล่านี้ให้มีความสุข กวาดบ้านถูบ้าน ทำงานให้มีความสุข *ทำไมถึงได้ความสุข..?* เพราะว่า เราเสียสละละความซึ่เกียจซึ่คร้าน เราได้ทั้งความสุขใจ ได้ทั้งความสะอาด

เราอย่าไปเถียงพ่อเถียงแม่ ถ้าเราเป็นคนเถียงมันเป็น เครื่องหมายของคนไม่มีสมาธิ อะไรก็แก้ตัวไว้ก่อน อะไรก็เถียงไว้ก่อน เราจะว่าเรารักษาสีทธิเสรีภาพที่เราต้องแสดงเหตุผลอย่างนี้ไม่ได้

เราไม่มีโอกาสได้ฝึกใจ เราต้องฝึกเป็นคนไม่เกียจ ฝึกเป็นคนอ่อนน้อม ถ่อมตน พ่อแม่เราจะเป็นคนดีเป็นคนไม่ดีก็ช่างท่าน เรามาแก้ที่ตัวเรา "การเรียนการศึกษาให้เราเข้าใจเรื่องนี้แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติ..."

เรามีโอกาสมีเวลาเราก็จะได้ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาที่สูงขึ้น ไป...

เราศึกษาก็เพื่อความฉลาด เพื่อความเข้าใจ แล้วเอาการศึกษา นั้นไปประพฤติปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือตนเอง เพื่อช่วยเหลือคนอื่นได้ เป็นคนดีเป็นคนเสียสละ ไม่กินบ้านกินเมือง โกงบ้านโกงเมือง **"ไม่ใช่เป็นคนเรียนมากรู้มากแล้วมาเอาเปรียบคนอื่น เอาความสุขบนความทุกข์ของคนอื่น อย่างนั้นไม่ใช่คนรู้จริง...!"**

ทุก ๆ คนระบบสมองสติปัญญาก็ไม่ต่างกันมาก ต่างกันที่ใครมีโอกาส เรียนมากศึกษามากมันก็ย่อมรู้มาก

เราเป็นคนด้อยโอกาสด้อยทรัพย์ เราก็ย่อมพัฒนาความขยัน ความหมั่นเพียร พัฒนาให้เราเป็นคนดี แล้วความดีก็จะช่วยเหลือเรา เปลี่ยนแปลงเราไปในทางที่ดี เพราะในโลกนี้ ในครอบครัวนี้

เราต้องการพ่อแม่เป็นคนดี ในหมู่บ้านเราก็ต้องการผู้ใหญ่บ้านต้องการ
อบต.ที่เป็นคนดี "ความดีเท่านั้นที่จะนำนักเรียนทุกคนเข้าถึง
ความสุขความดับทุกข์..."

นักเรียนถึงจะเหนื่อยยากลำบากให้ถือว่าเป็นเรื่องของกาย
เรื่องของใจนั้น "ดีมาก..." เราได้เสียสละ ละความเห็นแก่ตัว "ถือว่า
ชีวิตนี้เป็นของประเสริฐเกิดมาเพื่อสร้างความดี สร้างคุณธรรม"

ความสุขของเราทุก ๆ คนมันอยู่ที่ใจสงบ ถ้าเรารวยเป็นมหา
เศรษฐีแต่ถ้าใจของเรา ไม่สงบมันจะมีความสุขอะไร...! เพราะ
ความสุขของหมู่มวลมนุษยอยู่ที่จิตใจสงบ

ให้นักเรียนทุกคนตั้งใจภูมิใจที่ได้มาอบรมปฏิบัติธรรม ที่ได้
เปลี่ยนแปลงชีวิตไปในทางที่ดี อันไหนไม่รู้แล้วก็จะเลิกไม่ทำอีก จะขอ
สมาทานขอตั้งใจเอาความดีเข้าสู่ชีวิตจิตใจ

ขออนุโมทนากับคุณครูและนักเรียนทุกคนที่ได้ปฏิบัติ ก็ถือว่า
ดีแล้วถูกต้องแล้วที่ปฏิบัติ แต่ก็ถือว่าเป็นเบื้องต้น นำคำสอนของ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปประพฤติปฏิบัติในครอบครัวใน
สังคมให้มันดียิ่งขึ้นไปตลอดกาล...

พระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ที่องค์พ่อแม่ครูอาจารย์เมตตาให้นำมาบรรยายให้แก่คุณครูและ

นักเรียนโรงเรียนบ้านบุเจ้าคุณ

เข้าวันศุกร์ที่ ๑๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

การศึกษาเพื่อพัฒนา “คุณธรรม...”

การศึกษาหาความรู้ของหนุ่มวอลมนุษย์ทั้งในประเทศต่างประเทศ ส่วนใหญ่เพื่อพัฒนาบ้านเมือง พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้อยู่ดีกินดี อยู่สะดวกสบาย มีการศึกษาเรื่องพระศาสนาเหลือไว้เพียงเล็กน้อย ไม่ให้ความสำคัญว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นในหนุ่มวอลมนุษย์ทั้งหลาย ไปเน้นทางวัตถุไปเสีย ๙๙ เปอร์เซนต์

ชีวิตของคนเราทุก ๆ คนมันมีทั้งกายมีทั้งใจ ถ้าเราไปเน้นตั้งแต่ทางกายทิ้งเรื่องทางจิตทางใจมันมีแต่จะนำความทุกข์ความเดือดร้อนให้กับตัวเอง ครอบครัว สังคม ประเทศชาติ

ทุกวันนี้ละ ประชาชนพากันเป็นโรคกระเพาะกันก็เยอะ เป็นโรคประสาทกันก็มากขึ้น เป็นโรคจิตก็มากขึ้น เป็นโรคมะเร็ง เป็นโรคหัวใจ โรคไต ความดัน เบาหวาน สาเหตุมันก็เกิดจากใจของเราไม่สงบ มาจากการบริโภคที่ไม่รู้จักประมาณไปติดในความสุขความสะดวกสบาย ไม่รู้จักยับยั้งชั่งใจจิตใจให้มันสงบ

ความอยากความต้องการมากมันก็ย่อมมีความวิตกกังวล มันก็ทำให้เกิดโรคกระเพาะโรคประสาท โรคภัยเจ็บต่าง ๆ ก็ตามมา เราตามความเอร็ดอร่อยไปจนดับไตไส้พุงมันเสียหายหมด **พระพุทธเจ้าท่านสอนเราทุกคนให้รู้จักประมาณในการบริโภค** จะเอาอะไรลงในท้องในร่างกายของเราต้องมีสติ พระพุทธเจ้าท่านสอนอย่างนี้ให้รู้จักประมาณในการบริโภค

ใจของเราทุก ๆ นะมันมีปรารถอยู่หลายตัวนะ... พระพุทธเจ้าท่านถึงให้เราทุก ๆ คน ฝึกทำให้สงบ อย่าได้พากันหลงวัตถุ หลงสี หลงแสง หลงเสียง สิ่งเหล่านี้มันเป็นสาเหตุให้เราได้ฝึกจิตฝึกใจ ไม่ให้เราทำตามความโลภ ความโกรธ ความหลง ทำให้เราได้ฝึกจิตใจให้สงบ ฝึกปล่อย ฝึกวางอารมณ์ให้รวดเร็ว อย่างตาเห็นรูปอย่างนี้แหละให้เรา มีสติรวดเร็วอย่าให้ใจของเราตามอารมณ์ไป หูฟังเสียงอย่างนี้แหละ ให้เรามีสติเร็ว ๆ อย่าได้ตามไป ทุกอย่างที่มีมันเกิดขึ้นกับเราให้มีสติรู้ แล้วก็อย่าให้ใจของเราตามอารมณ์ไป ถ้าเราตามอารมณ์ไป เราต้องมีปัญหาแน่ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะดีไม่ว่าสิ่งนั้นจะชั่ว

พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า... “สิ่งที่เรารู้เราเห็นเราได้ยินได้ฟัง นั้นแหละ มันคือนิमितที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของเรา” เราอย่าพากันไปหลงนิमित ไม่ว่านิमितจะดีหรือไม่ดีนะ อย่าตามไป ให้นิमितนั้นเกิดขึ้น ตั้งอยู่แล้วก็ดับไป ถ้าเราตามไป ตามอารมณ์ไป เราจะเป็นคนไม่มีสมาธิ จิตใจของเรามันจะขึ้นอยู่กับสิ่งที่มาสัมผัสในชีวิตประจำวัน เราจะไม่เป็นตัวของตัวเอง เราจะเป็นคนหลงโลก หลงอารมณ์ หลงนิमितในชีวิตประจำวันอยู่ตลอด การพัฒนาจิตใจของเรามันก็จะไม่เจริญก็เลยไม่ก้าวหน้า

พระพุทธเจ้าท่านให้เรามีชีวิตปกติแล้วแต่อะไรที่จะเกิดขึ้นกับเรา เมื่อเกิดขึ้นมาแล้วก็ให้มันแล้วไป เราไม่ต้องตามอารมณ์ไปไม่ต้องตามสิ่งแวดล้อมไป เราพยายามดำรงสติดำรงสมาธิ เจริญปัญญาว่า ทุกสิ่งทุกอย่างนั้นมันเกิดขึ้น ทุกอย่างนั้นมันตั้งอยู่ ทุกอย่างนั้นมันดับไปไม่มีอะไรมากน้อยไปกว่านี้

การทำมาหากินของเรานะ เราก็ทำไปในชีวิตประจำวันปกติ ไม่ต้องกังวลอุปสรรค ไม่ต้องกังวลปัญหา สมณะที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่ามีในตัวเราในชีวิตประจำวัน

เราพยายามมาแก้ที่ใจของเรา มาแก้ที่การกระทำของเรา มาแก้ที่คำพูดของเรา เพื่อปรับตัวเองเข้าหาศีลหาธรรมหาคุณธรรม สิ่งภายนอกก็ทำไปด้วยดี ส่วนทางด้านจิตใจก็ต้องทำไปด้วยดี กายก็ทำความดี ใจก็ทำความดี เอาความดีเป็นที่ตั้ง เอาความดีเป็นข้อวัตร ปฏิบัติ ชื่อว่าผู้ปฏิบัติดี ชื่อว่าปฏิบัติตรง ปฏิบัติเพื่อออกจากทุกข์ ปฏิบัติที่สมควรนะ “พระก็ทำได้ โยมก็ทำได้ ทำได้ทุก ๆ คน...”

ถ้าเราเน้นตั้งแต่ทางวัตถุมันไม่ได้ มันต้องเน้นจิตใจด้วย เน้นคุณธรรมด้วย เน้นให้ใจของเราเกิดความสงบด้วย มันจะได้เป็นความดี เป็นคุณธรรมนำเราให้เกิดความสงบ ครอบครองสงบ ประเทศชาติสงบ สังคมสงบ การศึกษาการปฏิบัติของเรามันถึงจะถูกต้องมันไม่ได้ไปแต่ทางโลกทางวัตถุอย่างเดียว

พระพุทธเจ้าท่านให้พวกเราพากันฝึกจิตใจกันให้มาก ๆ นะ ตัวเราจะได้มีความสุข ครอบครัวยังเราจะได้มีความสุข ในหลวงของเรา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา ท่านสอนเราให้เป็นผู้ที่รู้จักทำใจให้สงบ เป็นผู้ที่มีเศรษฐกิจพอเพียง เรารวยเท่าไร เราเป็นมหาเศรษฐีเท่าไร ถ้าใจของเราไม่สงบมันก็ไม่มีความสุข เพราะความสุข

ภายนอกนั้นมันเป็นความสุขบนความทุกข์ของคนอื่นนะ มันไม่เหมือนที่
เศรษฐกิจพอเพียง มีน้อยก็ใจสงบ มีมากก็ใจสงบ ไม่มีก็ใจสงบ

เราทุกคนต้องรู้จักทำให้ใจให้สงบ เดียวนี้เราทุกคนกำลังเป็นคน
ใจแตก สังคมกำลังเป็นสังคมใจแตก เพราะว่าไม่รู้รู้จักทำให้ใจสงบกัน
ไปเข้าใจผิดว่าเรื่องสมานะ เป็นเรื่องของคนเปื้อนโลก เป็นเรื่องของคน
อกหัก เป็นเรื่องของคนแก่ มันไม่ใช่เรื่องของเรานะ ความเป็นจริงแล้ว
มันเป็นเรื่องของเราทุก ๆ คนต้องทำให้ใจให้สงบ ยินดีในสิ่งที่มีอยู่ พัฒนา
ตัวเองเพื่อให้ตัวเองเกิดความสงบ

พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่าให้ทุกคนสร้างความดีสร้างบารมีเพื่อ
ไม่ตามใจตัวเองไม่ตามกิเลสตัวเอง ให้ตามศีลตามธรรมตามคุณธรรม

คนเรามันมีความเห็นแก่ตัว เอาความสุขใส่ตัว เอาความสุขให้พี่
ให้น้อง ให้ญาติ ให้วงศ์ตระกูล มันไม่แชร์ความสุขกัน ทุกคนเกิดมานี้
ก็มีความทุกข์ทั้งทางกาย มีความทุกข์ทั้งทางใจ หน้าที่การงาน
สิ่งแวดล้อม วงศ์ตระกูลมันมีทุกข์ทั้งนั้น ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์
ดับไป

พระพุทธเจ้าของเรา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา
ท่านให้เราแซ่ความสุขซึ่งกันและกัน อย่าเห็นเค้าเป็นคนอื่น ทุกคน
เป็นญาติพี่น้องกันหมด เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันหมด เมตตากรุณานี้เป็น
เครื่องค้ำจุนโลก อบายที่ทำให้ใจของเราตกต่ำได้แก่ เราตามอารมณ์
ตัวเองไป ตามความอยากของตัวเองไปจนเป็นอบายมุข แต่ทุกคน
ไม่รู้ตัวเอง

ครอบครัว ๆ หนึ่งถ้ามีใครไหว้พระสวดมนต์นั่งสมาธิอย่างนี้
เดี๋ยวนี้ก็ถือว่าเป็นเรื่องแปลก ถือว่ามีอะไรผิดปกติเกิดขึ้นในครอบครัว
ของเราแล้ว เพราะจิตใจของเราตกต่ำ ตกอยู่ในอบายมุขอบายภูมิ

พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า สิ่งที่ดี ๆ เค้าทำเราก็มองไม่เห็นนะ แต่
สิ่งที่มันไม่ดีนั้นะเห็นไว แล้วก็เอาตัวอย่างว่า “คนนั้นเค้าก็ยังทำ คนนี้เค้า
ก็ยังทำ...”

คนดีร้อยคนถ้ามีคนไม่ดีมาอยู่ด้วยซักคนหนึ่งมันทำให้คนดี ๆ
เสื่อมได้ ถ้าเราไม่พัฒนาใจของเรา ฝึกจิตใจของเรา มันชอบหลงทาง
หลงประเด็น

สิ่งที่เราพากันมองอยู่ทุกวันนี้ละ พระพุทธเจ้าท่านให้เราพากันรู้
พากันเข้าใจนะว่า คำกำลังพากันเดินทางผิด เน้นในทางวัตถุ ทั้งทาง
ธรรมทางคุณธรรม เราจะไปทำอย่างนั้น ๆ ไม่ได้ละ ลูกเราหลานเรา
เหลนเราในอนาคตแย่ละ

การประพฤติการปฏิบัติตัวเองนี้แหละมันยากนะ มันเป็นเรื่อง
รับผิดชอบ มันเป็นเรื่องที่ทวนกระแส มันต้องมีการประพฤติปฏิบัติกัน
ต่อเนื่องเรียกว่า **“ปฏิบัติสมาธิสมถะ”**

ทุกท่านทุกคนสมาธิต้องแข็งแรง ปัญหาต่าง ๆ มันเกิดจาก
ต้นเหตุคือใจของเรามันมีความเห็นผิด มีความเข้าใจผิด ทุกอย่างมันก็
ผิดไปหมด เราทุกคนถึงมีความจำเป็นที่จะต้องพากันเป็นผู้มีศีลมีสมาธิ
เพื่อเจริญปัญญา

ศีลนั่นแหละคือตัวความดี ศีลนั่นแหละคือตัวคุณธรรม ศีลนั่น
แหละคือตัวพระพุทธเจ้า ถ้าใครไม่รักศีลไม่ชอบศีลก็คือไม่รักความดี
ไม่รักพระพุทธเจ้า

การรักษาศีลนี้พระพุทธเจ้าท่านก็ให้เน้นมาที่จิตที่ใจ ไม่เน้นไปที่กาย

ระเบียบวินัยของสังคมมีไว้เพื่อให้เป็นประชาธิปไตย เค้เน้นเพื่อประโยชน์ส่วนรวมให้อยู่รวมอย่างมีความสุข แต่การรักษาศีลปฏิบัติธรรมนี้เค้เน้นที่จิตที่ใจเพื่อเข้าถึงความสงบ เข้าถึงความดับทุกข์ เข้าถึงพระนิพพาน การรักษาศีลจึงเป็นการเข้าถึงเจตนา ถ้าเราไม่มีเจตนา ก็ถือว่าไม่ผิด

เจตนา คือเจตนาที่จะไม่ทำผิด ถ้าจิตใจของเรามั่นไม่สงบมันเคลือบแคลงมันสงสัยอย่างนี้ก็ยังไม่ได้ ต้องปลงใจตั้งใจเชื่อใจเต็มที่ เต็มร้อยว่ามันไม่ผิด

คนเราทุกคนนะ ถ้าเรารักษาศีลดี ใจของเรามั่นก็สงบ เพราะเรากระทำแต่ความดีเราไม่มีความผิด

คนเรามั่นไม่สงบเพราะ หนึ่ง มันมีความอยาก สอง มันมีความผิด ใจมันถึงไม่สงบเมื่อศีลไม่มี สมาธิมันก็ไม่มี ศีลสมาธิมันเป็นขบวนการเดียวกันมันจะแยกกันไม่ได้ ปัญญา กับสมาธิมันก็ไป

ขบวนเดียวกัน มันแยกกันไม่ได้ พระพุทธเจ้าท่านถึงให้เราเน้นมาที่ใจ มาที่ตัวเจตนา

ประชาชนคนส่วนใหญ่ก็วิตกกังวลว่า เรารักษาศีลนี้ก็ถูกคนอื่น เค้าเอารัดเอาเปรียบ มันลิดรอนสิทธิในการทำมาหากิน เป็นแต่ผู้แพ้ ถูกสังคมเค้ารังแกเบียดเบียน อันนี้มันมีความคิดเห็นผิดนะ เรามี ความคิดเห็นผิดเหมือนกับเราเกิดมานะ เราจะปลูกต้นไม้ใหญ่ ๆ ไว้ เราก็ไม่ปลูก เราคิดว่าเราปลูกต้นไม้ใหญ่แล้วเราก็ไม่ทันเห็น เดี่ยวเรา ตายก่อน เราก็เลยไม่ปลูก เราไม่ได้คิดว่าเราต้องเสียสละเพื่อให้ลูก ให้หลานให้เหลน

ต้นไม้ที่มันต้นใหญ่ เศรษฐกิจยังยืนนะ เราก็ไม่พากันปลูก พากันปลูกตั้งแต่พวกอ้อยพวกมัน พวกข้าวโพด พวกผักอย่างนี้แหละ เราคิดว่ามันแก้ปัญหาให้เราได้ในชีวิตประจำวัน พอเลี้ยงอัตภาพเลี้ยง ครอบครัว อีกหลายปีข้างหน้านะ ลูกเรามันก็ลำบากหลานเรามันก็ ลำบาก เพราะว่าเรามีความเข้าใจผิด มีความคิดเห็นผิด การรักษาศีลก็ เหมือนกัน ถ้าเราเป็นคนดีเป็นคนนิสัยดี เครดิตเราก็ดี เรตติ้งเรามันก็ดี ทำอะไรมันก็ดีไปหมด เพราะคนในโลกนี้ในสังคมนี้แหละต้องการคนดี

อย่างเค้าให้เราเรียนหนังสือตั้งแต่เด็กจนถึงจบปริญญาเอกเพื่อ
จะเป็นคนดีเป็นคนเก่งเป็นคนมีศีลมีธรรมมีคุณธรรม ทุกวันนี้ก็ยังมี
การเรียนพิเศษ กศน. ผู้ที่ไม่มีโอกาสเรียน ตอนเด็ก ๆ ก็ให้มีนักศึกษา
ผู้ใหญ่เพื่อจะได้ทำความดีกัน ในโลกนี้ในสังคมนี้ถึงต้องการคนดี
ถ้าเราเป็นคนดีนะ ไม่ต้องกลัวอดตายนะ ดูตัวอย่างผู้ที่บวชเป็นพระ
ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบทั้งทางโลกหมด ทั้งทางวัตถุหมด เน้นทางจิตทางใจ
เน้นทางพระนิพพาน อยู่ป่าอยู่เขาอยู่ที่กันดารเท่าไรประชาชนเค้าก็
ชนของชนสิ่งบริโภครต่าง ๆ ไปให้จนไม่มีที่จะเก็บ แสดงว่าโลกนี้สังคมนี้
เค้าต้องการคนดี เค้าส่งเสริมคนดี ในโลกนี้จะให้คนดีหมดทั้งบ้าน
ทั้งเมืองมันเป็นไปไม่ได้หรอก ช่างหัวมันนะ

ในหลวงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา พระพุทธเจ้าของ
เราท่านให้เรามาพัฒนาตัวเองนะ เราอย่าไปสนใจความดีความชั่วของ
คนอื่น ถ้าเราไปสนใจความดีความชั่วของคนอื่น หัวใจของเรามันจะ
เป็นคนพาลเป็นอันทพาล คนโน้นก็ไม่ดีคนนี้ก็ไม่ดีเลยมีแต่เรื่องทุกข์ ๆ
อยู่ในจิตในใจเพราะเราเกี่ยวข้องภายนอก หลงแต่สิ่งภายนอก ตาม
นิมิตไป ตามอารมณ์ไป ตามสิ่งภายนอกไป ไม่เน้นมาที่ตัวเรา ไม่เน้น
ความสงบในตัวเรา

การฝึกใจสงบนั้นนะ พระพุทธเจ้าท่านให้เราฝึกทุกอิริยาบถ ทำอะไรอยู่ก็ให้ใจของเราสงบ ให้ใจของเรามีสติมีความสุข ดูที่เค้าจะเข้าสมาธินะเค้ามี วิตก วิจาร์ณ ปีติ สุข เอกัคคตา

วิตกวิจาร์ณก็ได้แก่เราคิดว่าสิ่งนี้มันดี สิ่งนี้มันประเสริฐที่เราจะได้เอามาปฏิบัติในชีวิตประจำวันของพวกเรา จิตใจของเราจะได้เบิกจะได้บาน มันจะไม่ได้เป็นโรคกระเพาะ มันจะไม่ได้เป็นโรคประสาท เป็นโรคจิตเป็นโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ เรามีความสุขในการประพฤติปฏิบัติทุกสิ่งทุกอย่าง ให้ถือว่าเป็นความดีถือว่าไม่มีปัญหาอย่างนั้นนะ พระพุทธเจ้าท่านสอนอย่างนี้

ถ้าเราไม่ตั้งอกตั้งใจประพฤติปฏิบัติ จิตใจของเรามันจะบอบช้ำกว่านี้ กายของเรามันจะบอบช้ำกว่านี้ เรื่องที่มันเป็นทุกข์วิตกกังวล ชวนมัวเศร้าหมองทางจิตใจนะ พระพุทธเจ้าท่านให้เราทิ้งให้หมด ถือว่ามันเป็นบทเรียนถือว่ามันเป็นประสบการณ์ เราจะได้ไม่ทำอย่างนั้นอีก เราจะได้ไม่ได้ไปคิดอย่างนั้นอีกนะ เราไม่ต้องไปคิดว่าชีวิตของเราทำไมมันถึงเป็นอย่างนี้ ทำไมมันถึงเป็นอย่างนั้น ทำไมมันมีบุญน้อยวาสนา น้อย เกิดมามันอภัพอัปมงคล ทุกคนไม่ต้องไปคิดอย่างนั้น คิดว่าดีมาก

ที่จะให้เราทำใจพิจารณาใจ ทุกอย่างเราต้องมาแก้ที่ใจของเรา ใจของเราต้องเข้มแข็ง ต้องแข็งแรง ต้องสลัดทิ้งอดีตไปให้ได้ เข้าถึงความเป็นผู้รู้ผู้ตื่น ผู้เบิกบานในปัจจุบันให้ได้ คนเรามันชั่วเจ็ดที่ดีเจ็ดหน อย่างโบราณเค้าว่านั่นแหละ แล้วก็แล้วไป ไม่ต้องเอามาคิดมาวิตกกังวล

เป็นคนขยันมาก ๆ รับผิดชอบให้มาก ๆ เสียสละให้มาก การใช้จ่ายก็ต้องประหยัดให้มากขึ้น **“รายรับนี้ไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่รายเหลือ”**

ต้องมาแก้ที่ตัวเอง ไม่ต้องไปเปรียบเทียบกับคนอื่น เอาตัวเองนี้ให้มันสงบ ไม่ให้มันมีตัวมีตน ไม่ให้มีเรามีเขา ไม่ให้มีผู้หญิงผู้ชาย ไม่ให้มีข้ามีเร้วมีกลางวันกลางคืน ไม่ให้มันมีอะไร ถ้าใจของเรามันมีอะไร มันก็มีอะไร ถ้าใจของเรามันไม่มีอะไรมันก็ไม่มีอะไร เพราะทุกอย่างมันอยู่ที่ใจ เราไม่ต้องไปอยากรวบมีหน้ามีตามีเกียรติมียศ เราพัฒนาตัวเองเข้าถึงความสงบ **“นัตถิ สันติ ปรัง สุขัง เพราะสุขอันใดก็สู้ความสงบนั้นไม่มี”** ที่เรามีทุกข์เราไม่สบายทั้งกายทั้งใจนี้ก็คือจิตใจของเราไม่สงบ

พระพุทธเจ้าท่านให้เราฝึกพัฒนาใจอย่างนี้แหละ พัฒนาไปเรื่อยเราอย่าไปอยากให้มันสงบ เพราะความสงบนั้นมันเป็นผล ความสงบมันนั้นต้องปราศจากนิรโทษ ถ้าเรามีความโลภ ความโกรธ ความหลงอยู่มันไม่สงบ เราต้องไม่มีตัวไม่มีตัวมันถึงสงบ

การศึกษาของเราเน้นกำลังผิดทาง มันไปในทางวัตถุอย่างเดียว มันไม่เน้นมาหาเรื่องจิตเรื่องใจ อันนี้มันเป็นมรดกที่บรรพบุรุษเรา ประพฤติปฏิบัติมานะ เรื่องทำให้สงบผู้ที่แก่เรียนทั้งหลายนะ ถ้าเค้าไม่คิดว่าอันนี้เป็นของสืบทอดมาจากบรรพบุรุษเค้าพากันทิ้งไปหมดแล้ว คงไม่มีวิชาคุณธรรมศีลธรรมห้อยไว้ชนิด ๆ ให้ทุกคนเข้าใจว่าส่วนที่สำคัญในชีวิตของเราคือจิตใจสงบ

การบรรยายพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวันนี้ก็เห็นสมควรแก่เวลา ด้วยอำนาจคุณพระรัตนตรัย ให้ทุกท่านทุกคนได้พัฒนาในเรื่องจิตเรื่องใจให้เข้าถึงความสงบ ไม่หลงไปทางวัตถุอย่างเดียว ด้วยกันทุกท่านทุกคนเทอญ...

พระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ที่องค์พ่อแม่ครูอาจารย์เมตตาให้นำมาบรรยาย

เช้าวันที่ ๒๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

“ถือว่าพวกเราเป็นคนที่มียุญ
เป็นคนโชคดีที่เรามีวัด มีครูบาอาจารย์ที่เสียสละ
คอยบอกคอยสอนเรา
ท่านเพาะพันธุ์ต้นกล้าแห่งคุณธรรม
ให้เกิดขึ้นที่จิตที่ใจของเรา
เพื่อที่จะได้เป็น สายพันธุ์แห่งความดี
ให้เป็น สายพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน
อีกหลายปีโน้นเราจึงจะรู้ผลที่เราได้ทำ”

